

<p>Ελληνικό Περιοδικό Διοίκηση Αθλητισμού & Αναψυχής</p>	<p>Ελληνικό Περιοδικό Διοίκηση Αθλητισμού & Αναψυχής Τόμος 13 (1), 1 -24 Δημοσιεύθηκε: Ιούνιος 2016 Hellenic Journal of Sport & Recreation Management Volume 13 (1), 1-24 Released: July, 2016</p> 	 <p>ΕΛΛΕΕΔΑΑ Ελληνική Επιστημονική Εταιρία Διοίκησης Αθλητισμού & Αναψυχής</p> <p>HSASMR Hellenic Scientific Association for Sport Management & Recreation http://www.elleda.gr ISSN 1791-6933</p>
--	--	--

Αξιολόγηση του χρόνου διάθεσης ατόμων με ειδικές ανάγκες σε κινητικές δραστηριότητες αναψυχής και αθλητισμού για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους. Η περίπτωση της εταιρίας Σπαστικών Βορείου Ελλάδος.

Κέλλη, Ε., Ζαφειρούδη, Α., Κουθούρης Χ. & Αλεξανδρής Κ.
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν η καταγραφή της στάσης ομάδας φοιτητών έναντι ζητημάτων για την προστασία του περιβάλλοντος και εφαρμογής καθημερινών ατομικών συνηθειών φιλικών προς το περιβάλλον. Ακόμη διερεύνηση διαφοροποίησης των στάσεων λόγω συμμετοχή τους ή τη μη συμμετοχή τους σε δραστηριότητες άσκησης. Δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 300 φοιτητές από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης 73 των οποίων ήταν άντρες και 227 γυναίκες. Για την καταγραφή χρησιμοποιήθηκαν οι κλίμακες: 'αντιλαμβανόμενη πληροφόρηση', 'στάσεις προς την περιβαλλοντική προστασία' και 'προδιάθεση υιοθέτησης φιλικών στο περιβάλλον συνηθειών'. Έγινε επιτυχής ψυχομετρικός έλεγχος. Η εφαρμογή της ανάλυσης t-test για ανεξάρτητα δείγματα μεταξύ φοιτητών που συμμετείχαν σε δράσεις άσκησης και εκείνων που δεν συμμετείχαν διαπίστωσε σημαντικά στατιστικές διαφορές αντίστοιχα και στις τρεις εξαρτημένες μεταβλητές της έρευνας. Συγκεκριμένα οι φοιτητές που γυμνάζονταν σημείωσαν υψηλότερες τιμές σε θέματα σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος σε σχέση με τους μη γυμναζόμενους φοιτητών. Τα αποτελέσματά συμφωνούν με πρότερα δεδομένα άλλων ερευνητών (Ζαφειρούδη & Χατζηγεωργιάδης, 2012) υποστηρίζοντας ότι πολίτες που είναι περισσότερο ενεργοί και αθλούνται στην καθημερινότητά τους υιοθετούν φιλικότερες προς το περιβάλλον συμπεριφορές από τους αδρανείς.

Λέξεις Κλειδιά: Πράσινο μάρκετινγκ, Πανεπιστήμια, πράσινη καταναλωτική συμπεριφορά, υπηρεσίες αθλητισμού & αναψυχής.

Ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας: eirini.kel@hotmail.com

**Assessment sport and recreational activities time at people with special needs
in order to improve their quality of life.
The case of Spastic Company / Northern Greece.**

Kelli, E., Zafeiroudi A., Kouthouris, C. & Alexandris K.

Department of Physical Education & Sport Sciences, University of Thessaly, Greece

Abstract

The organization of leisure in advantage of socialization and non exclusion for people with special needs is a factor with significant effects in modern society. The sample in this study consists of the educational organizations: a) Company of Spastic of Northern Greece, b) Action for something else, c) Eagles of Thessaloniki, d) SNAP-Special needs athletic programs, e) Exceptional kids' athletics, f) All play Home. As method was chosen swot analysis in order to investigate the significance of the following factors on the impact of participation of people with special needs in athletic activities: a) strategic planning, b) human resources, c) public relations, d) adapted equipment, e) cooperation with other organizations. The results of the study supported that A) when strategic planning includes the participation of people with special needs in activities, all the departments of the organization will work with this view and certainly reinforce it. B) Volunteering is a significant sector reinforcing human resources. For its development good administrative skills are needed. C) Public relations aims at financial improvement, promotion of the work of each organization and exercising influence depending on the objectives. D) Adapted equipment is necessary in some cases. On the rest cases, it just enforces the sense of acceptance of disabilities, strengthening the participation of the most skeptical disable people. E) Cooperation with other organizations can help in solving problems as much as in satisfaction of mutual interests. The results of the study show a need for better organization on leisure sector compared to athletics, better organizing of volunteers to create stronger relations and finally a need for more promotion and information regarding the available actions.

Keywords: recreation, people with special needs, quality of life

---

Εισαγωγή

Η συμμετοχή ατόμων με αναπηρία σε κοινές δραστηριότητες με άτομα γενικού πληθυσμού αποτελεί στόχο σε κάθε οργανισμό όμως ταυτόχρονα για να υπάρχουν υψηλές πιθανότητες επιτυχίας ενός τέτοιου επιχειρήματος πρέπει να υπάρχει πρότερη εκπαίδευση των ΑΜΕΑ μέσα στους οργανισμούς.

Κινητικές δραστηριότητες ΑΜΕΑ

Απαραίτητη είναι η συμμετοχή των ατόμων με νοητική καθυστέρηση σε προγράμματα ειδικής κινητικής αγωγής, καθώς και σε προγράμματα που ωθούν τα άτομα στην κίνηση (προγράμματα αναψυχής, άθλησης για όλους). Αυτά τα προγράμματα οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τους όλα τα φυσικά και κινητικά χαρακτηριστικά των ατόμων με νοητική καθυστέρηση. Συντάσσεται εξατομικευμένο πρόγραμμα που εφαρμόζεται σε ανάλογους χώρους. Η κινητικότητα είναι σημαντική για τους τομείς της αυτοεξυπηρέτησης, της μετακίνησης, κοινωνικών δεξιοτήτων. Η φυσική ευεξία και η καλή φυσική κατάσταση πρέπει να αποτελεί σημαντικό στοιχείο στην εκπαίδευσή τους, γιατί συνδέονται με τις λειτουργικές εργασιακές ανάγκες, την κινητικότητα για αυτοεξυπηρέτηση. Ιδιαίτερα όσο αυξάνει η σοβαρότητα της νοητικής καθυστέρησης, αυξάνει και η ανάγκη για εκπαίδευση φυσικής κατάστασης, καθώς συνδέεται άμεσα με βασικές δεξιότητες μετακίνησης και ελέγχου της λεπτής κινητικότητας (Rintala, 1998).

Σε όλο το φάσμα των «αναπηριών», δηλαδή στις κινητικές αναπηρίες, τις συναισθηματικές διαταραχές, τη νοητική καθυστέρηση καθώς και στις αισθητηριακές διαταραχές (τύφλωση, κώφωση), η κινητική δραστηριότητα εξυπηρετεί πάρα πολλούς σκοπούς. Πέρα και πάνω από τη βελτίωση των δεξιοτήτων αυτοεξυπηρέτησης και την

ανεξάρτητη διαβίωση, την ανάπτυξη κινητικών και φυσικών ικανοτήτων, την εκμάθηση αθλητικών δεξιοτήτων και την ελάττωση των συνεπειών της αναπηρίας, το άτομο με ειδικές ανάγκες μέσα από τη φυσική δραστηριότητα αποκομίζει οφέλη που αφορούν την κοινωνικοποίησή του και την ισοτιμη συμμετοχή του στα κοινωνικά δρώμενα. Μέσα από τη συμμετοχή σε ατομικές αλλά και ομαδικές φυσικές δραστηριότητες το άτομο με αναπηρία δομεί την αυτοπεποίθησή και αυτοεκτίμησή του -ιδιαίτερα όταν αυτές οι δραστηριότητες οδηγούν στην επιτυχία των στόχων του- ενδυναμώνει τις δεξιότητές του για διαπροσωπικές σχέσεις, εμπλουτίζει τη ζωή του με δεξιότητες που το βοηθούν να ενταχθεί σε ομάδες αριμελών και μαθαίνει να διαχειρίζεται το άγχος, που απορρέει μέσα από αισθήματα ανεπάρκειας και μειονεκτικότητας, εφόσον αναγνωρίζει την κατάσταση του και ενεργεί με σκοπό να τη βελτιώσει.

Ταξινόμηση της Νοητικής Υστέρησης

Η πιο διαδεδομένη μορφή ταξινόμησης της νοητικής καθυστέρησης είναι αυτή που χρησιμοποιεί το δείκτη νοημοσύνης. Δεδομένου ότι αφενός ο δείκτης νοημοσύνης αποτελεί ένα μόνο χαρακτηριστικό του ατόμου, αφετέρου από μόνος του δε βοηθάει το εκπαιδευτικό έργο, χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στην ερμηνεία του για τις ικανότητες των νοητικά καθυστερημένων ατόμων. Παρόλα αυτά αποτελεί έναν τρόπο για μια προσπάθεια κατηγοριοποίησης του ανομοιογενούς αυτού πληθυσμού. Έτσι:

- α. Ελαφρά νοητική καθυστέρηση - Δ.Ν. 50-55 έως 70
- β. Μέτρια νοητική καθυστέρηση - Δ.Ν. 35-40 έως 50-55
- γ. Σοβαρή νοητική καθυστέρηση - Δ.Ν. 20-25 έως 35-40
- δ. Βαριά νοητική καθυστέρηση - Δ.Ν. κάτω από 20-25
- ε. Απροσδιόριστη νοητική καθυστέρηση - όταν υπάρχει ισχυρή υπόθεση για ύπαρξη νοητικής καθυστέρησης, αλλά η νοημοσύνη του ατόμου δε μπορεί να μετρηθεί με τα σταθμισμένα τεστ.

Φυσικά και Κινητικά Χαρακτηριστικά Ατόμων με Νοητική Υστέρηση

1. Χαμηλή φυσική κατάσταση, η οποία είναι αποτέλεσμα της περιορισμένης κινητικότητας. Υπάρχει χαμηλότερη ηλικία έναρξης της γήρανσης σε αυτά τα άτομα (55 χρονών) και έχουν υψηλότερη συχνότητα θανάτου (1,7 φορές για τα άτομα με ελαφρά, μέτρια νοητική καθυστέρηση και 4,1 για αυτά με σοβαρή νοητική καθυστέρηση). Η ανέλιξη των φυσικών ικανοτήτων στα άτομα με νοητική καθυστέρηση είναι ταχύτερη από το γενικό πληθυσμό (Pitteti & Campbell, 1990). Αυτό οφείλεται κυρίως σε καρδιαγγειακές διαταραχές, οι οποίες συνδέονται ξεκάθαρα με καθιστική ζωή.
2. Αποκλίσεις στη στάση του κορμού: πολύ συχνό φαινόμενο είναι και οι διάφορες αποκλίσεις της σπονδυλικής στήλης (σκολίωση, λόρδωση, κύφωση).
3. Υπερευκαμψία: οι αρθρώσεις είναι ασυνήθιστα εύκαμπτες και ιδίως αυτές των ισχίων και των κάτω άκρων, με αποτέλεσμα να τραυματίζονται πολύ εύκολα και να προκαλούν έλλειψη ισορροπίας (Κουτσούκη, 1997).
4. Παχυσαρκία: συνδέεται με καρδιακές παθήσεις, διαβήτη, υψηλά επίπεδα χοληστερίνης, μειωμένη HDL, υψηλή LDL-C, υπέρταση (Rimmer, Braddock & Fujiura, 1994).
5. Μικρή μυϊκή δύναμη: οφείλονται σε προβλήματα μεταβολισμού, αλλά και σε έλλειψη επαρκούς φυσικής δραστηριότητας και εξάσκησης (Κουτσούκη, 1997).
6. Προβλήματα νευρομυϊκής συναρμογής: που οφείλονται σε διαταραχές των κινητικών εγκεφαλικών κέντρων και των κέντρων κινητικού ελέγχου.
7. Ατελή κινητικά πρότυπα: η νευρομυϊκή ωρίμανση είναι πιο αργή στα παιδιά με νοητική καθυστέρηση. Αυτό σε συνδυασμό με τις περιορισμένες κινητικές εμπειρίες, που έχουν τα παιδιά αυτά, το αποτέλεσμα είναι τα κινητικά τους πρότυπα να τελειοποιούνται αργά ή να μην τελειοποιούνται ποτέ (Κουτσούκη, 1997).
8. Δυσκολίες συντονισμού χεριού-ματιού, ματιού-ποδιού: επηρεάζεται από την ωρίμανση της οπτικής συσκευής, αλλά και από τις γνωστικές στρατηγικές που αναπτύσσει για να επιτύχει μεγαλύτερη ακρίβεια στην κίνησή του (Κουτσούκη, 1997).
9. Δυσκολίες ισορροπίας του σώματος: το άτομο με νοητική καθυστέρηση αντιμετωπίζει προβλήματα στη μετάδοση των ερεθισμάτων-πληροφοριών από την ευσταχιανή σάλπιγγα

(όργανο στο εσωτερικό ους που ευθύνεται για τη διατήρηση της ισορροπίας) στα κινητικά κέντρα του εγκεφάλου, καθώς και ανεπάρκεια που εμφανίζει η αντιληπτική του ικανότητα και η ικανότητά του για αφομοίωση των ερεθισμάτων-πληροφοριών (Κουτσούκη, 1997).

10. Αντίληψη του σώματος, αυτοεικόνα: Το άτομο με νοητική καθυστέρηση έχει σοβαρό πρόβλημα αυτοεικόνας και αυτοαντίληψης του σώματός του μέσα στο χώρο. Για αυτό το λόγο δε μπορεί να εκτιμήσει τη θέση των άλλων σωμάτων σε σχέση με τη δική του. Η γνώση του για την πλευρικότητα των σωμάτων περιορίζεται στη γνώση του δικού του σώματος (στην καλύτερη περίπτωση).

Γενικά τα παιδιά με νοητική καθυστέρηση βρίσκονται τέσσερα (4) χρόνια πίσω από τις χρονολογικές νόρμες των παιδιών χωρίς νοητική καθυστέρηση. Αυτή η χρονική καθυστέρηση αύξανε το ποσοστό της σε κάθε επόμενο αναπτυξιακό χρονολογικό επίπεδο. Παρόλα αυτά η κινητική ανάπτυξη ακολουθούσε τον πρότυπο ανάπτυξης των “φυσιολογικών” παιδιών.

Διαχείριση παρεχόμενων υπηρεσιών - θέματα οργάνωσης

Τα άτομα με αναπηρία είναι μια ομάδα που μειονεκτεί ως προς τις ευκαιρίες για αναψυχή. Οι ανασταλτικοί παράγοντες μπορούν να είναι διαπροσωπικοί, και δομικοί. Οι εταιρίες πρέπει να εξαλείψουν τους δομικούς ανασταλτικούς παράγοντες που είναι η έλλειψη οικονομικών πόρων, τα προβλήματα που σχετίζονται με τις εγκαταστάσεις, η απουσία κατάλληλων προγραμμάτων, ο χρόνος εργασίας και οι μειωμένες ευκαιρίες, η απουσία μέριμνας από το κράτος. Προτείνεται για την ενημέρωση των ενδιαφερόντων η υιοθέτηση αρχών του σύγχρονου μάρκετινγκ, ο στρατηγικός σχεδιασμός, η ανάπτυξη πλάνων μάρκετινγκ όπου θα ορίζονται με λεπτομέρεια οι ομάδες στόχου και οι στρατηγικές προσέλευσής τους.

Στρατηγικός προγραμματισμός

Η επιτυχία περισσότερων οργανισμών προέρχεται από προσεκτικά ανεπτυγμένα οράματα και σχεδιασμό. Στρατηγικός προγραμματισμός είναι η διαδικασία καθορισμού των μακροπρόθεσμων στόχων και σκοπών του οργανισμού, σε συμφωνία με την αποστολή του. Παράλληλα σχετίζεται με διατύπωση του πλάνου δράσης (στρατηγική), των πολιτικών και των προγραμμάτων που θα υλοποιήσει ο οργανισμός. Τα στοιχεία αυτά είναι απαραίτητα γιατί διασφαλίζουν την ορθότητα των αποφάσεων σχετικά με την κατανομή πόρων, ενώ βοηθούν τον οργανισμό να παρακολουθεί καλύτερα τους παράγοντες που επηρεάζουν την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων του.

Ο Bryson (1991) τονίζει ότι ο στρατηγικός προγραμματισμός αφορά μια συστηματική προσπάθεια λήψης σημαντικών αποφάσεων και πλάνων δράσης, τα οποία θεωρούνται απαραίτητα για να κατανοήσουμε πλήρως τι είναι ο οργανισμός, τι προσπαθεί να πετύχει και γιατί. Στην απλούστερή της μορφή, η διαδικασία αυτή απαιτεί συστηματική συλλογή πληροφοριών διερεύνηση εναλλακτικών επιλογών, και προβληματισμό για τις μελλοντικές συνέπειες των σημερινών αποφάσεων.

Αρκετοί οργανισμοί ιδιαίτερα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα αντιμετωπίζουν προβλήματα όχι μόνο στην επίτευξη των στόχων τους, αλλά και στο να θέσουν ρεαλιστικούς στόχους. (Παπαδημητρίου, 1995) Η στρατηγική σκέψη είναι απαραίτητη γιατί τους παρέχει τη δυνατότητα να σχεδιάζουν ένα ξεκάθαρο πλαίσιο λήψης αποφάσεων και ανάληψης δράσεων που θα τους οδηγήσουν στην επίτευξη των στόχων τους.

Η στρατηγική συνεπάγεται τον καθορισμό μακροπρόθεσμων στόχων και την ανάπτυξη σχεδίων για την επίτευξη αυτών των στόχων. Αυτό απαιτεί μια συνεχή ανάλυση τόσο του εξωτερικού περιβάλλοντος όσο και του ίδιου του οργανισμού. Οι προκλήσεις της σημερινής αγοράς ανάγκασαν τα στελέχη των οργανισμών να σκέφτονται πολύ πιο στρατηγικά. Ακόμα η στρατηγική περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο και τα μέσα που χρησιμοποιεί ένας οργανισμός στην προσπάθειά του να επιλύσει σημαντικά προβλήματα και να επιτύχει τους στόχους του. Μια άλλη σημαντική διαφοροποίηση της στρατηγικής είναι ότι εστιάζει στην αξιολόγηση του εξωτερικού περιβάλλοντος του οργανισμού, ενώ ο

προγραμματισμός είναι μια εσωτερική διαδικασία που βασίζεται στην υπόθεση ότι οι τρέχουσες τάσεις της αγοράς θα συνεχίσουν να ισχύουν και στο μέλλον.

Η διαμόρφωση της στρατηγικής γίνεται με τον προσδιορισμό της αποστολής του οργανισμού, την ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος (swot ανάλυση), την επιλογή των κατάλληλων στρατηγικών για την επίτευξη των στόχων και τη διαμόρφωση κατάλληλης δομής ελέγχου και μηχανισμού συνεργασίας. Έτσι υλοποιείται η στρατηγική.

Η αποστολή απεικονίζει την επίσημη δέσμευση του οργανισμού σχετικά με τους γενικότερους στόχους του, τη φύση των υπηρεσιών ή των προϊόντων του, ή τα στοχευόμενα μέλη, χρήστες ή καταναλωτές στους οποίους απευθύνεται. Η αποστολή ενός οργανισμού είναι πολύ σημαντική γιατί παρέχει το πλαίσιο μέσα στο οποίο γίνεται η επεξεργασία και η αξιολόγηση των στρατηγικών που πρόκειται να εφαρμοστούν (Hill & Jones 1989)

Ωστόσο μια συστηματικότερη καταγραφή όλων των δραστηριοτήτων του συλλόγου μπορεί να αναδείξει επιπρόσθετες υπηρεσίες, αλλά και να επισημάνει τα σημεία όπου επικεντρώνεται η ενέργεια και οι πόροι του οργανισμού. Είναι πολύ πιθανό ένας οργανισμός να αφιερώνει περισσότερο χρόνο και πόρους σε υπηρεσίες οι οποίες παλαιότερα δεν θεωρούνταν προτεραιότητα, ή ακόμα και να επεκτείνει τις δραστηριότητές του σε νέες ομάδες υπηρεσιών. Ο ποιοτικός και ποσοτικός προσδιορισμός ολόκληρου του έργου ενός οργανισμού αποτελεί τη βάση για το στρατηγικό σχεδιασμό.

Ο οργανισμός που γνωρίζει καλά το χώρο στον οποίο λειτουργεί και τις ιδιαιτερότητες που τον χαρακτηρίζουν είναι σε πλεονεκτικότερη θέση να καταγράψει τους στόχους του (Espry, 1986; Slack, 1997). Είναι αναγκαίο να εφαρμοστούν στρατηγικές διαχείρισης που στοχεύουν ειδικά σε ομάδες ατόμων με αναπηρία ξεπερνώντας τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα άτομα αυτά παρά γενικές στρατηγικές για το γενικό σύνολο. Για να μπορέσουν τα άτομα με αναπηρία να εμπλακούν στον αθλητισμό αναψυχής πρέπει οι επαγγελματίες οργάνωσης αθλητισμού να μειώσουν τα εμπόδια για την συμμετοχή με τη δημιουργία προσβάσιμων εγκαταστάσεων, με την ενημέρωση για τα προγράμματα που λειτουργούν, με έμπειρο και εκπαιδευμένο προσωπικό, διευκολύνσεις μεταφοράς πελατών και διευκολύνσεις πληρωμής. Θα πρέπει να καθοριστεί ο στρατηγικός σχεδιασμός, μετά από μελέτη της υπάρχουσας κατάστασης, με στόχο τη διευκόλυνση συμμετοχής ατόμων με αναπηρία σε προγράμματα που ήδη υπάρχουν αλλά και στη δημιουργία νέων προγραμμάτων. Η συμμετοχή ατόμων με αναπηρία παρουσιάζεται ως μια ευκαιρία. Ένα νέο target group που δεν αποκλείει τους υπόλοιπους συμμετέχοντες αλλά θέτει ως πρόκληση την συνύπαρξη όλων. Το γεγονός ότι ο γενικός πληθυσμός δεν είναι εξοικειωμένος με τα άτομα με αναπηρία είναι μια απειλή που πρέπει να αντιμετωπιστεί. Το όφελος από τη συμμετοχή δεν αφορά μόνο τα ίδια τα άτομα με αναπηρία, αλλά και τους υπόλοιπους συμμετέχοντες και την οικογένεια των αναπήρων.

Ανθρώπινο δυναμικό

Οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί ξεχωρίζουν επειδή καλούνται να ικανοποιήσουν πολλές ομάδες συμφερόντων αθλητές, προπονητές, άλλα μέλη, προσωπικό κλπ, και παράλληλα να αντιμετωπίσουν τα πιεστικά οικονομικά προβλήματα. Σε αυτούς τους οργανισμούς ο ηγέτης έρχεται αντιμέτωπος με μια σειρά από προκλήσεις πχ έλλειψη πόρων, και συνεπώς πρέπει να λαμβάνει δράση σε 4 κατευθύνσεις

1. Στο εσωτερικό του οργανισμού, όπου συνεργάζεται με το διοικητικό συμβούλιο, το μισθωτό προσωπικό και τους εθελοντές και καλείται να τους εμπνέει και να τους ενθαρρύνει
2. Στο εξωτερικό του οργανισμού όπου αναζητά υποστήριξη και προσπαθεί να συνάψει πολιτικές και εταιρικές συνεργασίες.
3. Στην καθημερινή λειτουργία του οργανισμού, όπου ενδιαφέρεται για την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, την οργανωτική δομή, τα πληροφοριακά συστήματα, και άλλες πλευρές οργανωτικής αποτελεσματικότητας.

4. Στη μελλοντική εξέλιξη του οργανισμού, όπου προβλέπει τάσεις και εξελίξεις οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν το μέλλον του.

Οι αθλητικοί οργανισμοί επιτυγχάνουν τους στόχους τους με τη βοήθεια των ατόμων (εργαζομένων, εθελοντών, παραγόντων) που παρέχουν τις υπηρεσίες τους στα πλαίσια ενός οργανωτικού σχεδιασμού. Τα άτομα αυτά πέρα από τις δεξιότητες που διαθέτουν, συμβάλλουν στη λειτουργία του οργανισμού με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους καθώς και με τη συνολική προσπάθεια που καταβάλλουν.

Η συμπεριφορά του εργαζόμενου στα πλαίσια του οργανισμού συνδέεται άμεσα με την απόδοσή του. Η απόδοση αυτή σύμφωνα με τους Porter και Lowler επηρεάζεται από μια σειρά παραγόντων

1. Τις ικανότητες, δεξιότητες, και γνώσεις που διαθέτει το άτομο
2. Την προσπάθεια που καταβάλλει
3. Την κατανόηση του ρόλου του (Stone & Meltz, 1988)

Η απόδοση του ατόμου, με τη σειρά της οδηγεί σε κίνητρα τόσο εσωτερικά (αίσθημα εκπλήρωσης στόχων και συνεισφοράς) όσο και εξωτερικά (προαγωγή, αναγνώριση κλπ). Η διανομή και η αποδοχή αυτών των κινήτρων διαμορφώνουν το επίπεδο ικανοποίησης του εργαζόμενου από τον οργανισμό, και συνεπώς την περεταίρω προσπάθεια που είναι διατεθειμένος να καταβάλει προκειμένου να βελτιωθεί η απόδοσή του.

Ο όρος διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού ή προσωπικού αναφέρεται στις διοικητικές λειτουργίες που επιστρατεύει ο εργοδότης ή προϊστάμενος ενός οργανισμού για να προσελκύσει, να επιλέξει, να αξιολογήσει και να διατηρήσει ανθρώπινο δυναμικό που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του οργανισμού. Περιλαμβάνει επίσης το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων εκπαίδευσης, ανάπτυξης, αμοιβών, και κινήτρων που διασφαλίζουν την ικανοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού από την εργασία του και τη διατήρηση καλών εργασιακών σχέσεων (Slack, 1997). Το τελικό έργο αυτών των λειτουργιών κρίνεται από το πόσο αποτελεσματικό και ικανοποιημένο είναι το ανθρώπινο δυναμικό ενός οργανισμού.

Ο μόνος τρόπος να αντλήσεις αξία από τον ανθρώπινο παράγοντα στην εργασία είναι να του προσδώσεις αυτή την αξία πρώτος, ως οργανισμός (Critten, 1994). Βασική προϋπόθεση είναι να κατανοεί το διοικητικό στέλεχος ότι οι όροι συμμόρφωση και προσωπικό πρέπει να αντικατασταθούν από τους όρους δέσμευση και ανθρώπινο δυναμικό όσον αφορά τα θέματα των εργαζομένων. Στην πράξη αυτό σημαίνει ταύτιση των αναγκών και των προσδοκιών των εργαζομένων με εκείνες του οργανισμού. (Critten, 1994)

Όταν ο οργανισμός διαθέτει τη διοικητική ωριμότητα να αποκομίζει τα μέγιστα οφέλη από την πολυτιμότερη πηγή άντλησης πόρων τον άνθρωπο, τότε αναπόφευκτα θα εμπλακεί και στη διαδικασία της σταδιοδρομίας. Θα αναπτύξει δηλαδή στρατηγικές που στοχεύουν στη συστηματική ανάπτυξη των εργαζομένων και στη εξέλιξή τους στον οργανισμό. Η αξιολόγηση των εργαζομένων είναι απαραίτητη γιατί βοηθά τη διοίκηση να λάβει αποφάσεις για θέματα όπως οι προαγωγές, οι αμοιβές, η διανομή άλλου είδους ανταμοιβών, καθώς επίσης και για να εντοπίσει προβλήματα απόδοσης σε ατομικό επίπεδο και να αναπτύξει προγράμματα εκπαίδευσης ή άλλες πρωτοβουλίες προκειμένου να τα αντιμετωπίσει εγκαίρως.

Η εκπαίδευση εργαζομένων αναφέρεται σε εκείνες τις δραστηριότητες που στοχεύουν στην ενίσχυση των δεξιοτήτων των εργαζομένων, ή ακόμη και στην αλλαγή συμπεριφοράς τους ή της στάσης τους για την εργασία, έτσι ώστε να αποδίδουν καλύτερα. Ακόμη και οι αποτελεσματικότεροι εργαζόμενοι χρειάζονται κάποια στιγμή στη σταδιοδρομία τους εκπαίδευση ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις σύγχρονες ανάγκες της εργασίας τους. Ο σχεδιασμός ενός προγράμματος εκπαίδευσης των εργαζομένων ξεκινά από την εκτίμηση των αναγκών τους, ή ακόμη και σε επίπεδο ατόμου (Slack, 1997).

Οργανισμοί αθλητισμού μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα μπορεί να απασχολούν πέρα από το προσωπικό και εθελοντές. Οι εθελοντές μπορεί να έχουν βασική θέση στη λειτουργία (core volunteers) ή να ασχολούνται οριστικά ανάλογα με τις εκδηλώσεις που διοργανώνονται, όταν δηλαδή υπάρχει ανάγκη. Έχει τονιστεί η ανάγκη περαιτέρω επιμόρφωσης μέσα από σεμινάρια και συνέδρια. 6 στα 10 παιδιά με αναπηρία που παρακολουθούν σχολείο γενικού πληθυσμού δήλωσαν πληγωμένα τόσο από δασκάλους όσο και από συνομηλικούς. Οι εκπαιδευτές όχι μόνο απέτυχαν να εντάξουν τα παιδιά σε δράσεις μαζί με τους συνομηλικούς, αλλά δεν μπόρεσαν οι ίδιοι να κατανοήσουν τις ανάγκες και τις δυνατότητες των παιδιών με αναπηρία. Το εκπαιδευμένο προσωπικό καθιστά τα άτομα με αναπηρία ικανά να έχουν αυτοπεποίθηση, να συμμετέχουν στον αθλητισμό και να δοκιμάζουν νέες δραστηριότητες (Kung & Taylor, 2013). Τα άτομα με αναπηρία τόνισαν επίσης ότι δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στο παιχνίδι του διαλλείματος και στον αθλητισμό, γεγονός που κατά την άποψη των ίδιων των παιδιών, τους κάνει να μην ταιριάζουν με τα υπόλοιπα παιδιά και να μη γίνονται αποδεκτά. Αντιθέτως παιδιά που το είδος της αναπηρίας τους βοηθούσε στη συμμετοχή στο παιχνίδι δήλωσαν ικανοποιημένα από τη σχέση τους με τα υπόλοιπα παιδιά (Das et al). Η άποψη αυτή των παιδιών αποδεικνύει πως η κοινωνική ένταξη προωθείται μέσα από το παιχνίδι, τον αθλητισμό και την αναψυχή. Η αποδοχή των ατόμων με αναπηρία θα ήταν πιο εύκολη μέσα από μια δραστηριότητα ελεύθερου χρόνου. Αυτό προϋποθέτει από τους επαγγελματίες που ασχολούνται με την αναψυχή και τις δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου να είναι έτοιμοι εκπαιδευμένοι και πρόθυμοι να προσαρμόσουν τις δραστηριότητες και να ενσωματώσουν τους αναπήρους σε ομάδες γενικού πληθυσμού με τα ίδια οφέλη για όλους τους συμμετέχοντες. Αυτό θα διευκόλυνε τόσο τα άτομα με αναπηρία να έχουν την ψυχολογία να προσπαθήσουν και σε θέματα εκπαίδευσης και επαγγελματισμού αλλά και τον γενικό πληθυσμό να αποδεχτεί την ύπαρξη διαφορετικών ανθρώπων, αυτών με αναπηρία.

Οικονομία

Οι οργανισμοί που ασχολούνται με άτομα με αναπηρία είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Αυτό σημαίνει ότι τα έσοδά τους βασίζονται σε κρατικές χορηγίες, συνδρομές μελών, δωρεές, χορηγίες και εμπορικές δραστηριότητες (Wicker & Breuer, 2013). Με την πάροδο του χρόνου, και ιδιαίτερα με την τελευταία οικονομική κρίση σε ορισμένα κράτη οι χορηγίες έχουν μειωθεί στο ελάχιστο, οδηγώντας σε μια πιο εμπορική τακτική από πλευράς εταιριών αθλητισμού. Πλέον δίνεται μεγαλύτερη προσοχή στην προσέλκυση χορηγών και θεατών ή ενδιαφερόμενων. Η διαφοροποίηση των εσόδων βρέθηκε να σχετίζεται με μεγαλύτερη οικονομική σταθερότητα,

Οι υπηρεσίες αθλητισμού και αναψυχής αναπήρων μπαίνουν σε μια νέα εποχή επιχειρηματικών μοντέλων και αναπτύσσουν μη κυβερνητική υποστήριξη. Οι κυβερνητικές επιχορηγήσεις έχουν μειωθεί. Τα άτομα με αναπηρία επηρεάζουν θετικά τον γενικό πληθυσμό σε σημείο να γίνονται πρότυπα. Μας ενδιαφέρει να μελετήσουμε τα καθιερωμένα εμπορικά μοντέλα όπως οι σπόνσορες για να κατανοήσουμε τις εμπορικές σχέσεις που μπορεί να προκύψουν μέσα στα ομορφα αναπηρίας. Αυτό θα οδηγήσει στην απομυθοποίηση του, στον εξελισσόμενο χώρο του αθλητισμού προς οικονομικό, αναπτυξιακό αλλά και όφελος βιωσιμότητας (Macdougall et al, 2013)

Χορηγοί

Οι οργανισμοί αθλητισμού και αναψυχής αναπηρίας έχουν διαφορετική εικόνα από τους υπόλοιπους αθλητικούς οργανισμούς. Οι αξίες που προωθούν και η αποστολή τους με στόχους που αφορούν την υγεία και τον μη αποκλεισμό δείχνουν να έχουν σημαντική θέση στις προτιμήσεις των χορηγών. Η ανάπτυξη της σχέσης αυτής δηλώνει την τάση εμπορευματοποίησης του τομέα παρά τον μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα. Η ευαισθησία του χώρου, η υπερπροσπάθεια, ειδικά όταν συνδέεται με ανταγωνισμό προσελκύει θεατές και ως συνέπεια χορηγούς (Wicker & Breuer, 2013). Βασικότερο κριτήριο για τους χορηγούς που σχετίζεται με τους στόχους πωλήσεων είναι η εικόνα του χορηγούμενου γι αυτό οι οργανισμοί αθλητισμού πρέπει να φροντίζουν για την καλή εικόνα τους ώστε να φαίνονται

ξεκάθαρα οι αξίες που τους διέπουν. Η ευθυγράμμιση των αξιών χορηγού και χορηγούμενου είναι επίσης βασικό κριτήριο. Όλα αυτά καθορίζονται με την ανάλογη πολιτική στρατηγικής.

Δημόσιες σχέσεις

Οι δημόσιες σχέσεις αφορούν την οργανωτική λειτουργία που θέτει την ανάπτυξη θετικών σχέσεων μεταξύ του οργανισμού και άμεσα σχετιζόμενων ομάδων ανθρώπων. Ορίζονται από τη διαχείριση της λειτουργίας που αξιολογεί τη δημόσια στάση του κοινού αναγνωρίζοντας τις πολιτικές και τις διαδικασίες ενός ατόμου ή ενός οργανισμού με το δημόσιο ενδιαφέρον και εκτελεί ένα πρόγραμμα δράσης για να κερδίσει την κατανόηση του κοινού και τη δημόσια αποδοχή.

Ένας πιο εταιρικός ορισμός, είναι η κερδοφόρα ένταξη των νέων και συνεχόμενων σχέσεων ενός οργανισμού με τα ενδιαφερόμενα μέρη που συμπεριλαμβάνουν πελάτες με τη διαχείριση των επικοινωνιακών επαφών του οργανισμού που δημιουργούν και προστατεύουν τη φήμη του. Οι δημόσιες σχέσεις συνήθως αφορούν την εκτέλεση συγκεκριμένων σχεδίων μάρκετινγκ και τακτικών που έχουν σχεδιαστεί για να αλλάξουν ή να ενισχύσουν την αντίληψη, τη στάση των καταναλωτών και τα επίπεδα της επίγνωσης. Στόχος αυτής της λειτουργίας είναι να κερδίσει ο οργανισμός την κατανόηση και αποδοχή του κοινού. Συνήθως οι δημόσιες σχέσεις λαμβάνονται ως συνώνυμο με τη δημοσιότητα και τη σχέση με τα μέσα ενημέρωσης. Αυτή η αντίληψη οφείλεται στο γεγονός ότι πολλοί επαγγελματίες δημοσίων σχέσεων ασχολούνται με την παροχή πολλών πληροφοριών στα μέσα ενημέρωσης με στόχο να υπάρχει μεγάλη προβολή του οργανισμού.

Οι δημόσιες σχέσεις είναι μια λειτουργία της διοίκησης που αντικατοπτρίζει τις πολιτικές και τα προγράμματα που αναπτύσσονται μέσα στον οργανισμό. Συστηματικά αξιολογεί τις στάσεις της κοινής γνώμης απέναντι στον οργανισμό και στα προϊόντα του. Έτσι εξαρτάται από ένα αποτελεσματικό σύστημα πληροφοριών. Οι δημόσιες σχέσεις προσδιορίζουν τον αντίκτυπο του ενδιαφέροντος του κοινού, την αντίληψη των καταναλωτών και της αγοράς. Αν ένα νέο προϊόν ή υπηρεσία ή μια καινοτομία, θέλει να τραβήξει το ενδιαφέρον και να κερδίσει ένα μέρος της αγοράς, τότε είναι απαραίτητη η εφαρμογή μιας αποτελεσματικής καμπάνιας δημοσίων σχέσεων για να εξασφαλίσει ότι οι καταναλωτές γνωρίζουν για το προϊόν, κατανοούν τα οφέλη του, και πιο σημαντικό να κατανοούν γιατί αυτό το προϊόν είναι σημαντικό για εκείνους και πως μπορεί να γίνει μέρος της ζωής τους.

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης αφιερώνουν ένα σημαντικό μέρος στα σπορ. Έτσι οι διευθυντές του αθλητισμού αφιερώνουν ένα σημαντικό μέρος της διοίκησης στην απασχόληση των media. Είναι σημαντική η κατανόηση της σχέσης μεταξύ των σπορ και των μέσων ενημέρωσης για μια αποτελεσματική διοίκηση αθλητισμού. Η σχέση μεταξύ τους είναι συμβιωτική (Leonard, 1998) που σημαίνει ότι είναι αλληλοεξαρτώμενες. Κάθε μια από τις δυο χρησιμοποιεί την άλλη για το δικό της κέρδος. Οι οργανισμοί αθλητισμού χρησιμοποιούν τα μέσα ενημέρωσης για να κερδίσουν δημόσια έκθεση των εκδηλώσεων, των εγκαταστάσεων, και των προϊόντων-υπηρεσιών που προσφέρουν. Η προβολή θα προσελκύσει τον κόσμο στα σπορ σε αντίθεση με μια άλλου τύπου δραστηριότητα. Η δημοσιότητα όμως μέσω των media μπορεί να είναι και αρνητική. Αυτό είναι στην ευχέρεια των media. Έτσι κάθε οργανισμός αναπτύσσει σχέδιο αντιμετώπισης κρίσης. Όπως οι οργανισμοί αθλητισμού έχουν όφελος να προωθούν μια θετική κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης, συνήθως είναι και προς όφελος των μέσων ενημέρωσης να προβάλλουν τα σπορ. Με δεδομένο το μεγάλο ενδιαφέρον του κοινού, η προβολή των σπορ βοηθά στις πωλήσεις των εφημερίδων και αυξάνει τη ζήτηση στις τηλεοπτικές ή ραδιοφωνικές προβολές αλλά και στις σελίδες του διαδικτύου.

Η σχέση του οργανισμού με τα μέσα ενημέρωσης είναι μόνο το μισό κομμάτι της λειτουργίας των δημοσίων σχέσεων. Οι δημόσιες σχέσεις αποτελούνται από δυο τμήματα, όπου και τα δυο πρέπει να αναπτύσσονται ειδικά αν η λειτουργία των δημοσίων σχέσεων σκοπεύει να αξιοποιήσει όλες τις προοπτικές και τις επιδράσεις της. Εκτός λοιπόν από τη σχέση με τα μέσα επικοινωνίας, υπάρχει και η σχέση με την κοινωνία ή αλλιώς σχέση

κοινωνικής ευθύνης. Δράσεις για τις σχέσεις με την κοινωνία τείνουν να εστιάζουν σε φιλανθρωπικές πρωτοβουλίες και συχνά συμπληρώνουν τις εργασίες των σχέσεων με τα μέσα ενημέρωσης. (Lesly ,1998). Είναι μια δραστηριότητα του οργανισμού που σχεδιάζεται για να χτίσει σχέσεις με τους κατοίκους και με οργανισμούς που έχουν κέντρο τον πολίτη στη γεωγραφική περιοχή που βρίσκεται ο αθλητικός οργανισμός.

Οι αθλητικοί οργανισμοί συμμετέχουν σε σχέσεις με την κοινωνία για πολλούς λόγους. Οι κοινωνικές σχέσεις παραδοσιακά αντιμετωπίζονται ως μακροπρόθεσμη επένδυση στην εικόνα του οργανισμού δίνοντας πολύ θετικές εντυπώσεις. Επίσης πολλοί οργανισμοί βρίσκουν ότι μια σωστά σχεδιασμένη προσπάθεια κοινωνικών σχέσεων οδηγεί σε βραχυπρόθεσμα νέα εισοδήματα. Τέλος βελτιώνουν τη φήμη του οργανισμού. Φυσικά όταν ο στόχος είναι η δημοσιότητα και όχι η παροχή κοινωνικής προσφοράς υπάρχουν ηθικοί περιορισμοί που δεν πρέπει να καταπατούνται.

Οι οργανισμοί αθλητισμού ατόμων με αναπηρία ανάλογα με την τοποθεσία και τις οικονομικές τους δυνατότητες για επέκταση, συνεργάζονται με την τοπική αυτοδιοίκηση, άλλα κοινωφελή ιδρύματα και οργανισμούς, σχολεία, ακόμα και επιχειρήσεις. Αυτό το δίκτυο συνεργασίας ωφέλει στην καλύτερη εκμετάλλευση και αξιοποίηση εγκαταστάσεων που ήδη υπάρχουν, σε συνεργασίες ανθρώπινου δυναμικού και εθελοντών για εκδηλώσεις και στην επίλυση προβλημάτων όπως η πρόσβαση και το δίκτυο ενημέρωσης. Επίσης μέσα από τέτοιες δημόσιες σχέσεις βρίσκονται νέοι χορηγοί βελτιώνοντας έτσι την οικονομική κατάσταση του οργανισμού και την εικόνα του.

Οριοθετήσεις της έρευνας

Λόγω του θέματος της εν λόγω έρευνας, ο παράγοντας αναπηρία θα πρέπει να αναλυθεί περισσότερο και μάλιστα θα γίνει εστίαση στον τομέα της νοητικής υστέρησης. Η σημασία του θέματος είναι ότι τα άτομα που αντιμετωπίζουν την εν λόγω μορφή αναπηρίας, αδυνατούν να διαχειριστούν θέματα που τα αφορούν χωρίς να έχουν εξωτερική βοήθεια. Ακόμα και στην περίπτωση της διεξαγωγής δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα στον ελεύθερο χρόνο τους, τα ΑμεΑ θα πρέπει να στηρίζουν τη συμμετοχή τους στην βοήθεια τρίτων. Οποιαδήποτε προσπάθεια γενίκευσης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη αυτή την οριοθέτηση.

Περιορισμοί της έρευνας

Η γνώμη των ατόμων με αναπηρία πάνω στη επιλογή δραστηριότητας, θετική ή αρνητική δεν μπορεί να θεωρηθεί αξιόπιστη λόγω της νοητικής στέρησης. Συνήθως υπάρχει δυσκολία αλλαγής περιβάλλοντος καθώς και προσκόλληση στο ημερήσιο πρόγραμμα.

Σκοπός της έρευνας

Σκοπός της έρευνας ήταν η παρουσίαση των κινητικών δραστηριοτήτων που μπορούν να συμμετέχουν οι άνθρωποι με ειδικές ανάγκες, ώστε αφενός να καλύψουν τον ελεύθερο χρόνο τους και αφετέρου να μπορέσουν να ενταχθούν ομαλά στην κοινωνία, και να αποτελέσουν δυναμικά ενεργά μέλη της. Μελετάται η παρουσία και η σημαντικότητα των οργανισμών που προσφέρουν αυτές τις υπηρεσίες περίθαλψης, καθώς και η οργάνωσή τους προς όφελος των αναπήρων και της κοινωνίας.

Υποθέσεις

1^η Υπόθεση: Ο στρατηγικός σχεδιασμός σε ένα οργανισμό περίθαλψης και εκπαίδευσης ατόμων με αναπηρία επηρεάζει θετικά τη συμμετοχή σε δραστηριότητες αθλητισμού, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει αυτή την προσπάθεια.

2^η Υπόθεση: Το ανθρώπινο δυναμικό σε ένα οργανισμό περίθαλψης και εκπαίδευσης ατόμων με αναπηρία επηρεάζει θετικά τη συμμετοχή σε δραστηριότητες αθλητισμού, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει αυτή την προσπάθεια.

3^η Υπόθεση: Οι δημόσιες σχέσεις σε ένα οργανισμό περίθαλψης και εκπαίδευσης ατόμων με αναπηρία επηρεάζουν θετικά τη συμμετοχή σε δραστηριότητες αθλητισμού, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει αυτή την προσπάθεια.

4^η Υπόθεση: Ο προσαρμοσμένος εξοπλισμός σε ένα οργανισμό περιθαλψής και εκπαίδευσης ατόμων με αναπηρία επηρεάζει θετικά τη συμμετοχή σε δραστηριότητες αθλητισμού, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει αυτή την προσπάθεια.

5^η Υπόθεση: Η συνεργασία με άλλους φορείς σε ένα οργανισμό περιθαλψής και εκπαίδευσης ατόμων με αναπηρία επηρεάζει θετικά τη συμμετοχή σε δραστηριότητες αθλητισμού, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει αυτή την προσπάθεια.

Μεθοδολογία

Δείγμα

Στην παρούσα έρευνα επελέγη δείγμα σκοπιμότητας. Το δείγμα επιλέχθηκε σκοπίμως αφού κρίθηκε κατάλληλο για τη μελέτη των στοιχείων της οργάνωσης που θέλουμε. Αποτελείται από τρεις χώρους απασχόλησης ατόμων με αναπηρία στο χώρο της Ελλάδος και από τρεις χώρους απασχόλησης και δραστηριοτήτων ατόμων με αναπηρία του εξωτερικού. Το δείγμα αυτό είναι κατάλληλο γιατί καλύπτει ένα φάσμα διαφορετικών χαρακτηριστικών στον τομέα της οργάνωσης. Αυτό θα μας δώσει τη δυνατότητα να μελετήσουμε και να κατανοήσουμε διαφορετικούς τρόπους προσέγγισης για τον ίδιο σκοπό και την ανάδειξη καλών πρακτικών που εφαρμόζονται.

1) Η Εταιρία Σπαστικών Βορείου Ελλάδος, είναι ένα αναγνωρισμένο φιλανθρωπικό σωματείο στην Θεσσαλονίκη, στην περιοχή της Πυλαίας. Εξυπηρετεί αναπήρους με σοβαρές κινητικές και πολλαπλές αναπηρίες. Προσφέρει επαγγελματική κατάρτιση, φροντίδα, δημιουργική απασχόληση, καθημερινή μεταφορά, ευκαιρίες κοινωνικής ένταξης (εξόδους, κατασκηνώσεις).

2) Το σωματείο φίλων αμεα «Δράση για το Κάτι Άλλο», είναι ένα μη κερδοσκοπικό σωματείο με σκοπό τη δημιουργία ισότιμης και διαφορετικής φροντίδας για τα άτομα με αναπηρία. Βρίσκεται στην περιοχή Κάτω Τούμπας στη Θεσσαλονίκη. Παρέχει εξατομικευμένη εκπαίδευση σε γνώσεις και δεξιότητες, ψυχαγωγία και κοινωνικότητα, ένταξη στο κοινωνικό σύνολο, κ.α.

3) Οι Αετοί Θεσσαλονίκης είναι ένα αθλητικό σωματείο για άτομα με νοητικές αναπηρίες, στην Τριανδρία Θεσσαλονίκης. Σκοπός του είναι η συμμετοχή ατόμων με νοητικές αναπηρίες σε αθλητικές δραστηριότητες και η κοινωνική τους ένταξη μέσω του αθλητισμού. Οι δράσεις του συλλόγου χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες. Αγωνιστική δράση-συμμετοχή σε πανελλήνια πρωταθλήματα, οργάνωση και συμμετοχή σε αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις, υλοποίηση και συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα.

4) Τα αθλητικά προγράμματα ειδικών αναγκών (snap special needs athletic programs), είναι ένας οργανισμός μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με έδρα στην πόλη Morristown του New Jersey Αμερικής. Σκοπός του είναι η ευαισθητοποίηση και η επίδραση που ασκούν οι νέοι σε άτομα με αυτισμό και άλλες αναπηρίες. Οι συμμετέχοντες μπορούν να συμμετέχουν σε αθλήματα και φυσικές δραστηριότητες στο ασφαλές περιβάλλον του οργανισμού, να αναπτύξουν φιλίες, να βελτιώσουν τις δεξιότητες και την αυτοπεποίθησή τους.

5) Ο οργανισμός exceptional kids athletics είναι ένας οργανισμός μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που προσφέρει αθλητικά προγράμματα για παιδιά ηλικίας 8-18 με σωματικές ή/και νοητικές αναπηρίες. Βρίσκεται στην πόλη Snellville στην πολιτεία της Georgia των ΗΠΑ.

6) Το ίδρυμα allplay έχτισε το συγκρότημα allplay, μια μεγάλη έκταση εγκαταστάσεων ειδικών για συμμετοχή ατόμων με αναπηρίες στον αθλητισμό και στο παιχνίδι στην πόλη Omaha, της πολιτείας Nebraska. Εκεί οργανώνεται το miracle baseball league, το φιλικό και μη ανταγωνιστικό πρωτάθλημα baseball για άτομα με αναπηρίες.

Όργανα ανάλυσης δεδομένων

Για την ανάλυση των δεδομένων θα χρησιμοποιηθεί η μέθοδος της SWOT ανάλυσης. Η SWOT ανάλυση είναι ένα εργαλείο που χρησιμοποιείται για την ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος μιας επιχείρησης. Το εργαλείο αυτό επιτρέπει σε κάθε επιχείρηση ή οργανισμό να κατανοήσει την ίδια την φύση του χώρου και να αξιολογήσει σε ποιο σημείο βρίσκεται, ώστε να καθορίσει τα επόμενα βήματά της και να αποφασίσει που θέλει να φτάσει. Περιλαμβάνει την προσεκτική αξιολόγηση των δυνατοτήτων, των αδυναμιών, των ευκαιριών και των απειλών που σχετίζονται με τη λειτουργία ενός οργανισμού, αλλά και του περιβάλλοντός του.

Η εκτίμηση των σημερινών δυνατοτήτων ενός οργανισμού περιλαμβάνει την καταγραφή όλων των δυνατών σημείων σε θέματα όπως το ανθρώπινο δυναμικό, οι εγκαταστάσεις, οι διαθέσιμοι πόροι, η ηγεσία, η αποτελεσματική διοίκηση, η ποιότητα των προσφερόμενων προγραμμάτων κλπ. Είναι πολύ σημαντικό ο οργανισμός να διαθέτει ξεκάθαρη εικόνα των δυνατοτήτων που διαθέτει και να επενδύει συνεχώς στη διατήρησή τους.

Η αναγνώριση των αδυναμιών αποτελεί το δεύτερο βήμα. Η καταγραφή των αδυναμιών είναι σημαντικό να γίνει με αντικειμενικότητα γιατί βοηθάει στο ρεαλιστικό προγραμματισμό. Ένας στόχος του οργανισμού δεν θα είναι εφικτός αν στη διαδικασία για την επίτευξή του υπάρχουν αδυναμίες του οργανισμού. Συνεπώς οι οργανισμοί πρέπει να αναπτύξουν εξειδικευμένα προγράμματα προκειμένου να εντοπίσουν και να εξαλείψουν τις αδυναμίες τους.

Ευκαιρίες για τους οργανισμούς μπορεί να εντοπιστούν σε διάφορους τομείς όπως οι εξειδικευμένες χορηγήσεις, το ενδιαφέρον για συνεργασίες, οι νέες αθλητικές εγκαταστάσεις, τα μεγάλα αθλητικά γεγονότα, η εκφρασμένη ζήτηση για αθλητικές υπηρεσίες, κλπ. Κάποιες από τις ευκαιρίες αυτές μπορεί να απαιτούν παρακολούθηση σε βάθος χρόνου, ενώ άλλες να χαρακτηρίζονται ως επείγουσες και πρέπει να διερευνούνται σε επίπεδο ομαδικής εργασίας.

Τέλος οι απειλές συνήθως συνδέονται με εξελίξεις στο εξωτερικό περιβάλλον του οργανισμού, σε θέματα όπως ο ανταγωνισμός, τα δημογραφικά δεδομένα μιας χώρας ή περιοχής, οι χρηματοδοτήσεις, η νομοθεσία, η οικονομία κ.α.

Τα συμπεράσματα της ανάλυσης SWOT αποτελούν ένα περιεκτικό εργαλείο για την κατανόηση των εσωτερικών λειτουργιών και των τεκταινόμενων στο περιβάλλον ενός οργανισμού. Μετά την ανάλυση SWOT, χρειάζεται επαναξιολόγηση και πιθανόν αναπροσαρμογή της αποστολής ή των στόχων του οργανισμού. Η ανάλυση αυτή πρέπει να είναι διαρκής, αφού σκοπός της είναι η αδιάκοπη τροφοδότηση του προγραμματισμού και της διοίκησης του οργανισμού.

Μέθοδος συλλογής δεδομένων

Για τη συλλογή δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από τις ιστοσελίδες του κάθε οργανισμού. Μέσα από μια ημιδομημένη τεχνική παρατήρησης, σημειώσαμε έναν αριθμό βασικών παραγόντων της οργάνωσης που επηρεάζουν στη προσέγγιση του τομέα της δραστηριοποίησης των ατόμων με αναπηρία. Αυτοί οι παράγοντες είναι η το ανθρώπινο δυναμικό και τα χαρακτηριστικά του, ο προσαρμοσμένος εξοπλισμός, η συνεργασία με άλλους φορείς, οι δημόσιες σχέσεις και ο στρατηγικός προγραμματισμός.

Σχεδιασμός έρευνας

Η παρούσα έρευνα είναι μια δευτερογενής ποιοτική έρευνα, που μελετάει την οργάνωση φορέων που ασχολούνται με την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των ατόμων με αναπηρία. Η ποιοτική έρευνα είναι μια εύστοχη επιλογή γιατί είναι σημαντική η κατανόηση

σε βάθος της φιλοσοφίας και του τρόπου προσέγγισης των ατόμων με αναπηρία από την πλευρά των επαγγελματιών του αθλητισμού και της αναψυχής.

Σύμφωνα με το αντιληπτικό περίγραμμα της μελέτης, σημαντικοί παράγοντες στο χώρο αθλητισμού και αναψυχής ατόμων με αναπηρία είναι τα χαρακτηριστικά του προσωπικού, ο απαραίτητος εξοπλισμός προσαρμοσμένος ή όχι, η εύκολη πρόσβαση και η συνεργασία με φορείς φροντίδας ατόμων με αναπηρία, αλλά και με κρατικούς φορείς κοινωνικής μέριμνας. Όλοι αυτοί οι τομείς της οργάνωσης θα αναλυθούν σε θεματικές ενότητες στην ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας. Οι τομείς αυτοί δείχνουν να σχετίζονται με το ποσοστό συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία σε δραστηριότητες καθώς επηρεάζουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο τα ίδια τα άτομα και τις οικογένειές τους. Κάποιοι μάλιστα από αυτούς αποτελούν εμπόδια για τη συμμετοχή όπως έχουν πει οι ίδιες οι οικογένειες αναπήρων. Έχει σημασία λοιπόν να μελετηθούν οι παράγοντες που επηρεάζουν τη συμμετοχή όχι μόνο από την πλευρά των αναπήρων αλλά και από την πλευρά των φορέων. Πρέπει οι προσπάθειες των φορέων να αναδεικνύονται, να μελετώνται και να βελτιώνονται.

Αποτελέσματα

Μετά από ενδελεχή έρευνα σε κάποιους από τους σημαντικότερους οργανισμούς / φορείς στην περιοχή της Βορείου Ελλάδας, συλλέχθηκαν δεδομένα και πληροφορίες από:

1) Εταιρία σπαστικών βορείου Ελλάδος

Η εταιρία σπαστικών βορείου Ελλάδος είναι από τους πιο παλιούς φιλανθρωπικούς οργανισμούς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με 45 χρόνια εμπειρίας στο χώρο της αναπηρίας. Στόχος της είναι η παροχή υπηρεσιών σε άτομα με αναπηρία και η ισοτιμία ένταξη αυτών στην κοινωνία. Η εταιρία λειτουργεί πρώιμα τμήματα επαγγελματικής κατάρτισης και απασχόλησης, φυσιοθεραπευτήριο, γυμναστήριο και τρεις στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης.

Ξεκίνησε από το κέντρο της πόλης και έπειτα μεταφέρθηκε σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις έξω από την πόλη. Το κτήριο ανεγέρθηκε με σκοπό να στεγάζει άτομα με αναπηρία έτσι από την αρχή σχεδιάστηκε με ασανσέρ, ειδικά μπάνια, αυλή, γηπεδάκι και προσβασιμότητα παντού. Η εμπειρία που ήδη είχαν τα στελέχη της ΕΣΒΕ βοήθησε στον σχεδιασμό των εγκαταστάσεων ανάλογα με το σκοπό λειτουργίας της εταιρίας. Επίσης σημαντικό είναι το γεγονός ότι η εταιρία σπαστικών δημιουργήθηκε από γονείς ατόμων με αναπηρία και συνέχισε να λειτουργεί με γονείς στη διοίκηση της. Οι γονείς γνωρίζουν και έχουν βιώσει τις ανάγκες και τις δυσκολίες της αναπηρίας, ενώ είναι αυτοί με το μεγαλύτερο κίνητρο για τη δημιουργία ενός χώρου που θα προστατεύει, θα περιθάλπει και συγχρόνως θα προωθεί την αναπηρία. Το μειονέκτημα είναι ότι οι γονείς επενδύουν στις στέγες διαβίωσης, για την εξασφάλιση των παιδιών τους, και όχι τόσο στον αθλητισμό και την αναψυχή. Παρόλα αυτά γίνονται εβδομαδιαίως 3 έξοδοι με τις στέγες, μια ημερήσια εκδρομή και μία διήμερη κάθε χρόνο με όλους τους τροφίμους της εταιρίας. Επίσης από την αρχή στις εγκαταστάσεις δημιουργήθηκε χώρος γηπέδου με μπασκέτες και έξτρα χώρος στην αυλή για άλλα παιχνίδια.

Οι ιδιόκτητες εγκαταστάσεις έδωσαν το πλεονέκτημα για επένδυση στον εξοπλισμό. Έτσι η εταιρία απέκτησε τα δικά της λεωφορεία για τη μεταφορά των ατόμων με αναπηρία, εξοπλισμό φυσιοθεραπευτηρίου, τμημάτων και γυμναστηρίου. Το γυμναστήριο έχει διάδρομο, πολυμηχάνημα εκγύμνασης άνω άκρων, ενεργητικό και στατικό ποδήλατο, σάκο του μποξ, μπάλες, μπάλες μπότζια.

Η τοποθεσία της συνεχίζει να είναι μειονέκτημα λόγω της δύσκολης πρόσβασης εργαζομένων και εθελοντών. Ίσως αυτός είναι ένας από τους λόγους που η εταιρία δεν έχει πιστούς εθελοντές. Τα πρόσωπα των εθελοντών αλλάζουν, ενώ η συμμετοχή τους αφορά όχι τόσο την καθημερινή λειτουργία, όσο τις εκδρομές και ορισμένες βόλτες. Η εταιρία αντλεί

τους εθελοντές της κυρίως από σχολές επαγγελματιών που ασχολούνται με την αναπηρία και από τους συνοδούς κατασκηνώσεων. Τόσο οι φοιτητές που έρχονται για πρακτική εξάσκηση, όσο και οι συνοδοί κατασκηνώσεων, συνηθίζουν να έχουν άνεση και κάποιες γνώσεις απέναντι στα άτομα με αναπηρία. Ειδικά οι συνοδοί κατασκηνώσεων είναι εκπαιδευμένοι από την ίδια την εταιρία μέσα από το ετήσιο σεμινάριο που διοργανώνει η ίδια ειδικά για αυτό τον σκοπό.

Τα ευρωπαϊκά προγράμματα είναι ένα σημαντικό κομμάτι για την εταιρία, από τη στιγμή που η οικονομική κρίση μείωσε κατά κόρων τα κονδύλια της νομαρχίας, με κίνδυνο τον τερματισμό της λειτουργίας. Γίνεται προσπάθεια για τη συνέχεια της υλοποίησης προγραμμάτων τόσο μέσα από τη σωστή λειτουργία της εταιρίας όσο και μέσα από την οργάνωση ημερίδας για την ενημέρωση όλων των φορέων που ασχολούνται με την αναπηρία. Η ημερίδα αυτή με καλεσμένους φορείς από όλη την Ελλάδα είναι η απόδειξη ότι οι φορείς που ασχολούνται με την αναπηρία, και ειδικά όσοι έχουν οργανωθεί και λειτουργούν από γονείς όχι μόνο δεν θεωρούν τον ανταγωνισμό απειλή, αλλά γιορτάζουν μαζί με άλλους φορείς την έναρξη λειτουργίας νέων αντίστοιχων χώρων. Η μείωση της κατανάλωσης είναι μια ανησυχία περισσότερο γιατί η εταιρία επιδιώκει να κερδίσει την εμπιστοσύνη των οικογενειών ατόμων με αναπηρία. Θεωρείται απειλή η μείωση κατανάλωσης μόνο όταν συνεπάγεται τον κοινωνικό αποκλεισμό ενός ατόμου με αναπηρία. Επίσης οι χώροι που υπάρχουν για άτομα με αναπηρία είναι τόσο λίγοι που συνήθως υπάρχει λίστα αναμονής για τους ενδιαφερόμενους.

Πίνακας 1. Ανάλυση Swot του φορέα “Εταιρία Σπαστικών Βορείου Ελλάδος”

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> • Λειτουργεί από το 1970. Μεγάλη εμπειρία. • Ιδιοκτήτες κτηριακές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός (λεωφορεία, όργανα γυμναστηρίου, εξωτερικοί χώροι άθλησης) • Οργάνωση εκδρομών και εξόδων 	<ul style="list-style-type: none"> • Τοποθεσία εκτός πόλης • Δεν έχει πιστούς εθελοντές • Διοικείται από γονείς • Μικρός αριθμός επαγγελματιών αθλητισμού και αναψυχής
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Υλοποίηση χρηματοδοτούμενων ευρωπαϊκών προγραμμάτων. • Οργάνωση ημερίδας ενημέρωσης για τα ευρωπαϊκά προγράμματα. • Ετήσιο τριήμερο συνέδριο εκπαίδευσης και ενημέρωσης συνοδών ατόμων με αναπηρία. • Δέχεται φοιτητές για πρακτική εξάσκηση. 	<ul style="list-style-type: none"> • Οικονομική κρίση • Μείωση κατανάλωσης

2) Σωματείο: Δράση για το Κάτι Άλλο

Το σωματείο δράση για το κάτι άλλο δραστηριοποιείται στην εκπαίδευση, απασχόληση και ψυχαγωγία ατόμων με αναπηρία, με σύνθημα «στον κόσμο που φτιάχνουμε δεν περισεύει κανείς». Ο νέος χώρος στέγασης του σωματείου είναι σε κεντρικό σημείο της πόλης με εύκολη πρόσβαση από τα μαζικά μέσα μεταφοράς, δίνοντας την ευκαιρία στα άτομα με αναπηρία να κυκλοφορούν στη γειτονιά ανάμεσα στον γενικό πληθυσμό είτε για βόλτα, είτε συμμετέχοντας σε δράσεις του σωματείου.

Στόχοι είναι η ενθάρρυνση και στήριξη των ατόμων με αναπηρία για συμμετοχή, η κοινωνική ένταξη, η δραστηριοποίηση και φροντίδα των ατόμων με αναπηρία και τέλος η διεκδίκηση και υλοποίηση κοινοτικών προγραμμάτων. Όλα αυτά κατακτούνται με τη λειτουργία 8 εργαστηρίων και 10 τμημάτων. Κάποια από αυτά είναι κηπουρική, μαγειρική, μουσικοθεραπεία, γνωριμία με τα αθλήματα, γυμναστική και ομαδικό παιχνίδι, κυκλοφοριακή αγωγή, τμήμα προσομοίωσης κοινωνικών καταστάσεων κ.α. Η γνωριμία με τα αθλήματα όπως και η γυμναστική-ομαδικό παιχνίδι γίνεται σε συνεργασία με σχολεία της περιοχής τα οποία επιτρέπουν τη χρήση της αυλής από το σωματείο ή όπου υπάρχει ελεύθερος χώρος γηπέδου. Επίσης γίνονται εκδρομές χειμερινές αλλά και ανοιξιάτικες με

περιπάτους αναψυχής στη φύση και πολύ διασκέδαση.

Για την ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και ενεργοποίηση της κοινωνίας, γίνονται επισκέψεις σε σχολεία και σε άλλες ομάδες που υπάρχει ενδιαφέρον. Εκεί γίνεται ενημέρωση, παρουσίαση του σωματείου και βιωματικές δραστηριότητες σχετικές με καταστάσεις αναπηρίας. Ακολουθεί επίσκεψη στον χώρο του σωματείου για γνωριμία με τα άτομα με αναπηρία και εμπλοκή στις δραστηριότητές τους. Τέλος η συμμετοχή σε κάθε ημερίδα και συνέδριο ή εκδήλωση είναι ευκαιρία για την ενημέρωση και ενεργοποίηση του γενικού πληθυσμού.

Οι εθελοντές στο σωματείο «Δράση για το κάτι άλλο», έχουν βασικό ρόλο καθώς συμμετέχουν ενεργά και αναλαμβάνουν σημαντικά για τη λειτουργία καθήκοντα. Για να φτάσουν σε αυτό το σημείο ενεργής συμμετοχής οι εθελοντές, πρέπει να περάσουν από κάποια στάδια. Ξεκινούν ως απλοί παρατηρητές, βοηθοί εθελοντές, εθελοντές με αρμοδιότητες και το τελευταίο στάδιο είναι υπεύθυνος τμήματος.

Το σωματείο, όπως και άλλοι οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, στηρίζουν τη λειτουργία τους σε δωρεές οικονομικές ή υλικές, πωλήσεις δικών τους δημιουργιών, στην υλοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων και στους πολλούς χορηγούς.

Πίνακας 2. Ανάλυση Swot του φορέα “Δράση για το κάτι άλλο”

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> • Τοποθεσία μέσα στην πόλη • Οργάνωση εκδρομών αναψυχής /εποχή • Οι εθελοντές παίζουν σημαντικό ρόλο στην καθημερινή λειτουργία.	<ul style="list-style-type: none"> • Ενοικιαζόμενες κτιριακές εγκαταστάσεις. • Νέος φορέας (από το 2010) με μικρή εμπειρία
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Υλοποίηση χρηματοδοτούμενων ευρωπαϊκών προγραμμάτων. • Τεχνολογική πρόοδος	<ul style="list-style-type: none"> • Οικονομική κρίση • Μείωση κατανάλωσης

3) Σωματείο: Αετοί Θεσσαλονίκης

Το αθλητικό σωματείο αετοί Θεσσαλονίκης έχει σκοπό τη συμμετοχή ατόμων κυρίως με νοητική αναπηρία σε αθλητικές δραστηριότητες. Με αυτό τον τρόπο πετυχαίνει τη δημιουργία ευκαιριών για δραστηριοποίηση και κοινωνική ένταξη. Στο σωματείο, εκτός από την αγωνιστική δράση, οργανώνεται και συμμετοχή σε αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις, αλλά και σε εκπαιδευτικά προγράμματα. Γιορτάστηκε η ημέρα αθλητισμού με συμμετοχή σε αγώνες ενταξιακού τύπου ενώ πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτική εκδρομή στην Έδεσσα.

Το αθλητικό σωματείο δεν έχει δικές του εγκαταστάσεις αλλά λειτουργεί σε διαφορετικούς χώρους τμήμα κολύμβησης, επιτραπέζιας αντισφαίρισης, στίβου και μπάσκετ. Σε όλα τα αθλήματα που λειτουργούν οι αθλητές συμμετέχουν ετησίως πρωταθλήματα σε διαφορετικές πόλεις της Ελλάδος, ενώ το σωματείο διοργανώνει τουρνουά μεταξύ ειδικών σχολείων της Θεσσαλονίκης.

Πίνακας 3. Ανάλυση Swot του φορέα “Αετοί Θεσσαλονίκης”

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> • Μεγάλη συμμετοχή σε πρωταθλήματα	<ul style="list-style-type: none"> • Λειτουργεί από το 2006. Δεν έχει μεγάλη εμπειρία • Δεν έχουν εγκαταστάσεις.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Οργάνωση τουρνουά με άλλα 5 ειδικά σχολεία. • Υλοποίηση χρηματοδοτούμενων Ευρωπαϊκών προγραμμάτων.	<ul style="list-style-type: none"> • Οικονομική κρίση • Ανταγωνισμός • Απώλειες σε συμμετοχές

Στη διοργάνωση και συμμετοχή των αγώνων, σημαντικοί είναι οι χορηγοί που στηρίζουν τους αετούς Θεσσαλονίκης. Εθελοντές δεν συμμετέχουν σε κανένα τομέα των δράσεων ίσως

επειδή οι αθλητές έχουν όχι βαριές αναπηρίες.

Από το 2008 το αθλητικό σωματείο υλοποιεί ευρωπαϊκά προγράμματα, ενώ η κρίση δεν έχει επηρεάσει τόσο τη λειτουργία του ίδιου του σωματείου, όσο τις μεγαλύτερες διοργανώσεις με συνέπεια την απώλεια συμμετοχής. Παράδειγμα το πρωτάθλημα μπάσκετ 2011 το οποίο δεν πραγματοποιήθηκε λόγω οικονομικών ζητημάτων.

4) Σωματείο: SNAP Special Needs Athletic Programs

Τα αθλητικά προγράμματα snap είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και στοχεύουν στη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στον αθλητισμό. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκουν να εμπλουτίσουν και τη ζωή των οικογενειών των ατόμων με αναπηρία μέσα από τις γνωριμίες και το πνεύμα αλληλοϋποστήριξης. Οι συμμετέχοντες μαθαίνουν βασικές δεξιότητες όπως η επικοινωνία, η ομαδικότητα και η αυτοεκτίμηση μέσα από το μπάσκετ, το ποδόσφαιρο και το μπίτζμπολ. Σε ένα ασφαλές και φιλικό περιβάλλον κάνουν φίλιες παίζουσαν και αναπτύσσουν την κοινωνικότητά τους.

Με σύνθημα «τα παιδιά βοηθούν τα παιδιά», το πρόγραμμα πρεσβευτών του οργανισμού snap δίνει σε μαθητές δημοτικού τη δυνατότητα να βιώσουν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά με αναπηρία μέσα από ένα διαδραστικό σεμινάριο σαράντα λεπτών. Τα παιδιά αποκτούν κατανόηση, συμπόνια και αρχίζουν να βοηθούν και να στηρίζουν τους συμμαθητές τους που έχουν αναπηρία, ενώ παρακινούν και άλλα παιδιά μεγαλύτερα ή μικρότερα να συμμετέχουν κ εκείνα πιο ενεργά στην κοινωνία. Ακόμα έχει γίνει ενημέρωση-εκπαίδευση των δασκάλων, της αστυνομίας, του σώματος πυροσβεστικής και των υπηρεσιών υγείας έκτακτης ανάγκης για περιπτώσεις όπου εμπλέκονται άτομα με αναπηρία.

Οι εθελοντές παίζουν σημαντικό ρόλο στη λειτουργία του οργανισμού, τόσο στα προγράμματα αθλητισμού όσο στις εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης. Ξεκινούν με δύο ώρες εκπαίδευσης και γνώσεων πάνω σε θέματα αναπηρίας. Μαθαίνουν πέρα από τις θεωρίες, πώς να δουλεύουν πρακτικά με άτομα που έχουν αναπηρίες. Οι εθελοντές μπορούν να είναι οποιαδήποτε ηλικίας μιας και η βασική τους λειτουργία στηρίζεται και αφορά τα παιδιά.

Ο οργανισμός snap έχει δικτυωθεί παγκοσμίως με δράσεις στη Γουατεμάλα και την Τανζανία. Στο Nebaj της Γουατεμάλα ο οργανισμός snap ήταν συνεργάτης στην δημιουργία του πρώτου ειδικού σχολείου. Συμμετείχε στα έξοδα εξοπλισμού του σχολείου όπως και στην εκπαίδευση του προσωπικού για ένα σωστό σχολικό πρόγραμμα. Συνεχίζεται η προσπάθεια συλλογής χρημάτων για τα λειτουργικά έξοδα και τα έξοδα συντήρησης του ειδικού σχολείου, ώστε να εξασφαλιστεί η λειτουργία για τα παιδιά με αναπηρία της Γουατεμάλα. Στην Τανζανία ο οργανισμός snap συνεργάζεται με το ίδρυμα Sibusiso, το οποίο προσπαθεί να συνεισφέρει στον κοινωνικό αποκλεισμό ατόμων με αναπηρία, στη βελτίωση των δεξιοτήτων και της μόρφωσής τους όπως και στη συμβουλευτική των οικογενειών. Το 2010 ο οργανισμός snap τους επισκέφτηκε και δώρισε αθλητικό εξοπλισμό. Με στόχο την προώθηση της ισότητας συμμετείχαν όλοι σε αγώνα ποδοσφαίρου ανεξάρτητα από το φύλο, την φυλή και την ύπαρξη αναπηρίας.

Πίνακας 4. Ανάλυση Swot του φορέα “SNAP Special Needs Athletic Programs”

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> • Οι εθελοντές περνούν από δίωρη εκπαίδευση. • Πολυβραβευμένο • Εκπαίδευση ενηλίκων και παιδιών	<ul style="list-style-type: none"> • Λειτουργεί από το 2006. Όχι πολύ εμπειρία. • Τους καλοκαιρινούς μήνες τα προγράμματα δεν λειτουργούν. • Δεν έχουν δικές τους εγκαταστάσεις.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Συνεργασία με τον οργανισμό Mayan Hope. • Διεθνής δράση σε Γουατεμάλα και Τανζανία. • Πρόγραμμα πρεσβευτών για σχολεία	<ul style="list-style-type: none"> • Οικονομική κρίση • Ανταγωνισμός

5) *Exceptional Kids*

Ο οργανισμός αθλητισμού για άτομα με αναπηρία exceptional kids athletics δημιουργήθηκε από επαγγελματίες υγείας σε συνεργασία με παλιούς επαγγελματίες παίκτες ποδοσφαίρου στην Ατλάντα της πολιτείας Georgia. Αποστολή του είναι η στήριξη, η εκπαίδευση και η ενθάρρυνση μέσα από τον αθλητισμό των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους σε ένα ασφαλές περιβάλλον. Είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και βασίζει τη λειτουργία του σε δωρεές και στους σπόνσορες που στηρίζουν τον οργανισμό. Επίσης λειτουργεί ηλεκτρονικό κατάστημα με είδη αθλητισμού.

Σύνθημά τους είναι «δεν υπάρχει τίποτα που δεν μπορούμε να εκπληρώσουμε». Προπονητές είναι πρώην επαγγελματίες αθλητές. Συνεργάζονται με το Grayson athletic association για την καλύτερη οργάνωση και ποικιλία αθλημάτων. Επιδιώκουν συνεργασία με το Gwinnett county parks μια περιοχή ιδανική για αθλητισμό και αναψυχή επίσης με πολλές εγκαταστάσεις. Και οι δύο αυτοί συνεργάτες ασχολούνται με τις δραστηριότητες ειδικού πληθυσμού. Έτσι ο αθλητισμός των exceptional kids εκτός από το ποδόσφαιρο επεκτάθηκε στο kickball, baseball και στο μπάσκετ. Εθελοντές και φίλοι-βοηθοί είναι οποιασδήποτε ηλικίας και περνούν κάποιες ώρες υποχρεωτικά στο γήπεδο με τους προπονητές ως μέρος της εκπαίδευσής τους. Για συμμετοχή με οποιοδήποτε ρόλο, πρέπει να συμπληρώνεται αναλυτική αίτηση η οποία θα μελετηθεί από τους υπευθύνους με την πιθανότητα να ζητηθούν περαιτέρω πληροφορίες.

Ο οργανισμός έχει αναπτύξει πολιτική διαχείρισης κινδύνων, την οποία και έχει δημοσιεύσει, με σαφείς οδηγίες για την ασφάλεια των συμμετεχόντων. Απαιτείται έρευνα επιβεβαίωσης όλων των στοιχείων που κατατίθενται από ενδιαφερόμενους τόσο για εργασία όσο και για εθελοντισμό. Για όσους είναι ηλικίας άνω των 18 γίνεται έλεγχος παρελθόντος για πιθανή ύπαρξη οποιασδήποτε παραβατικής συμπεριφοράς και βεβαρημένου ποινικού μητρώου τόσο στην αρχή όσο και στο ενδιάμεσο της συνεργασίας χωρίς να έχει προκύψει ιδιαίτερος λόγος. Τέλος ο οργανισμός προστατεύει τους συμμετέχοντες, με τακτικές της οργάνωσης όπως την απαγόρευση ύπαρξης ενός μόνο παιδιού με αναπηρία με έναν μόνο εθελοντή ή εργαζόμενο κατά τη διάρκεια δραστηριότητας αλλά και κατά τη μεταφορά πριν ή μετά τη δραστηριότητα.

Πίνακας 5. Ανάλυση Swot του φορέα “ Exceptional Kids”

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> • Έλεγχος background όλων των μελών • Επίσημα αναρτημένο risk management.	<ul style="list-style-type: none"> • Νέος οργανισμός από το 2012 • Δεν έχουν δικές τους εγκαταστάσεις.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • E-shop • Συνεργασία με Grayson athletic association	<ul style="list-style-type: none"> • Τα έσοδα βασίζονται εξολοκλήρου σε σπόνσορες και δωρεές.

6) *Allplay Home*

Στη Nebraska κοντά στα σύνορα με την πολιτεία της Iowa βρίσκονται οι καλύτερες εγκαταστάσεις της Αμερικής φτιαγμένες ειδικά για άτομα με αναπηρία. Με ολόγαν ‘κάθε παιδί δικαιούται μια ευκαιρία να παίξει baseball’. Είναι το συγκρότημα Allplay το οποίο συμπεριλαμβάνει γήπεδο baseball, γήπεδο softball, παιδική χαρά, water park και χώρο ξεκούρασης με τουαλέτες, έκταση υπό σκιά για πικνίκ και χώρο αποθήκευσης. Είναι φτιαγμένο χωρίς περιφραγή και η χρήση του είναι δωρεάν, εκτός από τις ώρες για τις οποίες είναι κλεισμένο για εκδηλώσεις.

Το γήπεδο baseball έχει την επιφάνεια του αγωνιστικού χώρου καλυμμένη με καουτσούκ για λιγότερους τραυματισμούς. Το υλικό αυτό πέρα από την προστασία από τραυματισμούς, επιτρέπει στο νερό της βροχής να στεγνώσει γρήγορα περιορίζοντας έτσι τις ακυρώσεις των αγώνων. Το καουτσούκ έχει χρώμα ανάλογο με γρασίδι και χόμα, ενώ υπάρχουν μεγαλύτεροι πάγκοι με υπόστεγο για την άνεση προπονητών και αθλητών. Υπάρχει σύστημα εκφώνησης και ηλεκτρονικός πίνακας για το σκορ.

Το γήπεδο softball έχει πιο σκληρή επιφάνεια ειδική για την ευκολία και την καλύτερη αποτελεσματικότητα στους αγώνες με καρότσια. Είναι στρωμένο με σκληρή άσφαλτο και

καλυμμένο με ακρυλική επιφάνεια γηπέδου τένις. Έχει διευρυμένες εισόδους όπως και το γήπεδο baseball και όλα τον ίδιο εξοπλισμό και χαρακτηριστικά. Διευρυμένους πάγκους, υπόστεγο, ηλεκτρονικό πίνακα, σύστημα εκφώνησης κλπ.

Πίνακας 6. Ανάλυση Swot του φορέα “Allplay Home”

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> • Εγκαταστάσεις • Ηγεσία με γνώσεις διοίκησης, ανάπτυξης και πωλήσεων. • Πιστοί εθελοντές • Σταθερά αναπτυσσόμενη συμμετοχή • Τοποθεσία δίπλα στην πόλη 	<ul style="list-style-type: none"> • Δεν απασχολεί κανένα εργαζόμενο, λειτουργεί μόνο με εθελοντές.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Εγκαταστάσεις προς ενοικίαση σε φορείς που ασχολούνται με την αναπηρία. 	<ul style="list-style-type: none"> • Δεν υπάρχει γνωστοποιημένο σχέδιο δράσης σε περίπτωση ανάγκης.

Η παιδική χαρά αποτελείται από 21 ενεργά και 11 παθητικά παιχνίδια. Η επιφάνειά της είναι φτιαγμένη από ανακυκλωμένο λάστιχο με 5 ίντσες πάχος για προστασία από τραυματισμούς. Υπάρχουν 2 διαφορετικές ράμπες εισόδου που οδηγούν σε διαφορετικά επίπεδα. Χωρίζεται σε 6 πλατφόρμες διαφορετικών υψών που χωράνε 2 καρότσια. Όλη η παιδική χαρά έχει σύστημα με ράμπες ώστε τα παιδιά να έχουν πρόσβαση σε όλα τα παιχνίδια.

Το πάρκο του νερού είναι φτιαγμένο χωρίς σκαλοπάτια για ευκολότερη πρόσβαση από όλους. Υπάρχει συνεχής ροή καθαρού νερού, ενώ πετάγεται νερό σε διάφορα σημεία με διαφορετικούς τρόπους. Δεν είναι περιφραγμένο και η χρήση του είναι δωρεάν για όλους.

Όλο το πρωτάθλημα-θαύμα του all play λειτουργεί με εθελοντές. Ενώ τους συμμετέχοντες βοηθούν οι ‘φίλοι’ . Επίσης οι σπόνσορες και οι δωρητές είναι πολύ σημαντικοί για τη λειτουργία του πρωταθλήματος. Ο οργανισμός λειτουργεί όλο το χρόνο τόσο καλοκαίρι όσο και χειμώνα.

Συζήτηση

Η συζήτηση της εργασίας έγινε αντίστοιχα με τους παράγοντες που αποτέλεσαν και τις υποθέσεις στην έρευνα δηλαδή τους

Στρατηγικός προγραμματισμός.

Σύμφωνα με τα δεδομένα που συλλέχτηκαν η πρώτη υπόθεση που αφορά την επιρροή του στρατηγικού σχεδιασμού στην συμμετοχή σε δράσεις αθλητισμού και αναψυχής επαληθεύτηκε, καθώς

A. Ο φορέας Εταιρία Σπαστικών Βορείου Ελλάδος έχοντας ως όραμα την κοινωνική ένταξη, χρησιμοποιεί ως μέσο επίτευξης του οράματος, μια ομάδα δράσεων με άμεσο στόχο την κινητοποίηση και δράση. Η προσπάθεια για δομημένη άσκηση στα πρωινά τμήματα απασχόλησης, οι έξοδοι που πολλές φορές εμπλουτίζονται με παιχνίδια όπως bowling, και οι απογευματινές δραστηριότητες αποδεικνύουν ότι η φιλοσοφία της εταιρίας σπαστικών βορείου Ελλάδος είναι κατά της καθιστικής και αδρανής ζωής των ατόμων που περιθάλπει. Φυσικά οι αυξημένες ανάγκες δυσκολεύουν την εφαρμογή όλων αυτών των δράσεων, αλλά η προσπάθεια είναι εμφανής και αποδεικνύεται από την συμμετοχή στον επόμενο μαραθώνιο με συμμετέχοντες τα ίδια τα άτομα με αναπηρία. Οι δράσεις του φορέα αποτελούν σημαντικές ευκαιρίες προς περεταίρω αξιοποίηση.

B. Ο φορέας δράση για το κάτι άλλο παρουσιάζεται να δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα σε δομημένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Ενισχύει τη συμμετοχή στον αθλητισμό και την αναψυχή μέσα από δράσεις καθαρά αθλητισμού, εποχιακές εκδρομές αλλά και δράσεις εξωτερικού χώρου με σκοπό την κοινωνική ένταξη και την εξάλειψη του κοινωνικού αποκλεισμού.

Γ. Ο φορέας αετοί Θεσσαλονίκης είναι ένα αθλητικό σωματείο για άτομα με νοητικές αναπηρίες. Εκκάθαρος σκοπός του είναι η συμμετοχή στον αθλητισμό και η κοινωνική

ένταξη. Ο στρατηγικός του σχεδιασμός έχει ως βασικό εργαλείο τον αθλητισμό ενισχύοντας έτσι τη συμμετοχή.

Δ. Ο φορέας SNAP Special Needs Athletic Programs παρουσιάζεται να ενεργεί ως σύνδεσμος μεταξύ παιδιών με αναπηρία και των οικογενειών τους, όπου με την παρότρυνση για συμμετοχή σε αθλήματα, επιδιώκει τη στήριξη μεταξύ των οικογενειών και τονίζει τα οφέλη που έχουν οι οικογένειες από τη συμμετοχή των παιδιών.

Ε. Ο φορέας exceptional kids, φέρεται να λειτουργεί ως άλλος ένας οργανισμός που αποκλειστικά και μόνο μέσα από τον αθλητισμό, επιδιώκει να στηρίξει, να ενθαρρύνει και να εκπαιδεύσει άτομα με αναπηρία και τις οικογένειές τους.

Στ. Ο φορέας Allplay Home, επηρεάζει θετικά τη συμμετοχή στο αθλητισμό τονίζοντας το δικαίωμα που έχει κάθε άτομο με αναπηρία να συμμετάσχει σε ένα πρωτάθλημα αθλητισμού.

Ο στρατηγικός προγραμματισμός κάθε οργανισμού μπορεί να επηρεάσει θετικά τη συμμετοχή στον αθλητισμό και την αναψυχή, είτε θέτοντας τη συμμετοχή ως το όραμά του, είτε χρησιμοποιώντας τη συμμετοχή ως μέσο για την επίτευξη του οράματος. Όταν ένα τόσο βασικό κομμάτι της οργάνωσης όπως ο στρατηγικός προγραμματισμός περιλαμβάνει τη συμμετοχή στον αθλητισμό έστω και για ένα ποσοστό της συνολικής ύπαρξης του οργανισμού, τότε οι εργαζόμενοι, οι πελάτες, οι χορηγοί και όλοι οι stakeholders θα ασχοληθούν ενισχύοντας την συμμετοχή στον αθλητισμό και τα οφέλη της.

Το ανθρώπινο δυναμικό

Σύμφωνα με τα δεδομένα που συλλέχθηκαν, η δεύτερη υπόθεση που αφορά την επιρροή του ανθρώπινου δυναμικού στη συμμετοχή σε δράσεις αθλητισμού και αναψυχής, επαληθεύτηκε μερικώς, καθώς

Α. Ο φορέας ΕΣΒΕ, φέρεται να απασχολεί στο δυναμικό του λίγους επαγγελματίες αθλητισμού αναλογικά με τα άτομα με αναπηρία που. Επίσης οι επαγγελματίες αθλητισμού της ΕΣΒΕ δεν είναι περισσότερο από απλοί υπάλληλοι, των οποίων η γνώμη μετράει, αλλά δεν συμμετέχουν στις λήψεις αποφάσεων ώστε να βελτιώσουν τις ανάγκες που υπάρχουν για την αύξηση της συμμετοχής στα σπορ. Παρόλα αυτά το κλίμα υπέρ της συμμετοχής επηρεάζουν οι εθελοντές και φοιτητές που ασκούν πρακτική εξάσκηση, οι οποίοι αφού ενημερωθούν και περάσουν από κάποια εκπαίδευση λειτουργούν αρκετά εμπνευστικά και μαζί με τη στήριξη του προσωπικού ενισχύουν τη λειτουργία δράσεων και τη συμμετοχή των αναπήρων.

Β. Ο φορέας Δράση για το κάτι άλλο, φέρεται να λειτουργεί περισσότερο με βάση τους εθελοντές, με την υποστήριξη ομάδας επαγγελματιών. Οι πιστοί εθελοντές μέσα από το κοινωνικό τους έργο, ενισχύουν τη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στις δράσεις που οργανώνονται από τον φορέα. Η προσπάθειά τους προς όφελος των αναπήρων δεν μπορεί να αμφισβητηθεί τη στιγμή που δεν υπάρχει για τους ίδιους κανένα υλικό όφελος. Έτσι η συμμετοχή των αναπήρων σε δραστηριότητες είναι βασικό μέλημα. Από την πλευρά των επαγγελματιών του χώρου γίνεται προσπάθεια οργάνωσης σε ένα μεγάλο εύρος δράσεων εκπαίδευσης που συμπεριλαμβάνονται και ο αθλητισμός και η αναψυχή.

Γ. Ο φορέας Αετοί Θεσσαλονίκης, ως καθαρά αθλητικός οργανισμός, λειτουργεί μια ποικιλία τμημάτων αθλητισμού με επαγγελματίες προπονητές να στηρίζουν τη συμμετοχή στον αθλητισμό και στο φιλικό συναγωνισμό μέσα από τουρνουά. Η συμμετοχή σε πρωταθλήματα δεν θα μπορούσε να είναι εφικτή χωρίς τη στήριξη των επαγγελματιών του χώρου.

Δ. Ο φορέας SNAP Special Needs Athletic Programs, χρησιμοποιεί κυρίως παιδιά χωρίς αναπηρία και εθελοντές για τη συμμετοχή και εκμάθηση δραστηριοτήτων αθλητισμού. Τα παιδιά χωρίς αναπηρία μαθαίνουν για τη φύση και τις δυσκολίες της αναπηρίας και στηρίζουν τα παιδιά με αναπηρία. Αναπτύσσονται φιλίες και έτσι ενισχύεται η συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία σε δραστηριότητες αθλητισμού, ενισχύεται το αίσθημα της ικανοποίησης και βελτιώνεται η ποιότητα ζωής (Deborah Shapiro et al.)

Ε. Ο φορέας exceptional kids, έχει προπονητές πρώην επαγγελματίες αθλητές. Οι επαγγελματίες αθλητές λειτουργούν ως πρότυπα για όλα τα παιδιά και ακόμα περισσότερο για τα παιδιά με αναπηρία. Έτσι μπορούν να επηρεάσουν θετικά τη συμμετοχή ατόμων με αναπηρία στον αθλητισμό.

Στ. Ο φορέας Allplay Home, χρησιμοποιεί εθελοντές για τη λειτουργία των αγώνων. Με άριστη οργάνωση εθελοντών ονομάζοντας κάθε πόστο και περιγράφοντας ακριβώς τα καθήκοντα για την κάθε θέση. Χρησιμοποιεί επίσης εθελοντές όλων των ηλικιών για τη θέση του 'φίλου'. Είναι το άτομο, ο φίλος που βοηθάει τον ανάπηρο συμμετέχοντα να παίξει baseball, τον προσέχει και τον κρατά ασφαλή σε όλη τη διάρκεια του παιχνιδιού. Η σχέση που αναπτύσσεται μεταξύ φίλου και ατόμου με αναπηρία είναι σημαντικός παράγοντας ενίσχυσης της συμμετοχής για τα άτομα με αναπηρία.

Το ανθρώπινο δυναμικό κάθε οργανισμού μπορεί να ποικίλει από επαγγελματίες, εθελοντές, φίλους κ.α. Η επιρροή που θα ασκήσει ο καθένας για να ενισχύσει τη συμμετοχή ενός ατόμου με αναπηρία στον αθλητισμό, μπορεί να είναι διαφορετική ανάλογα με τις δεξιότητες, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του καθενός καθώς και τη συνολική προσπάθεια καταβάλλεται.

Οι δημόσιες σχέσεις

Σύμφωνα με τα δεδομένα που συλλέχθηκαν, η τρίτη υπόθεση που αφορά την επιρροή των δημοσίων σχέσεων στη συμμετοχή σε δράσεις αθλητισμού και αναψυχής, επαληθεύτηκε μερικώς, καθώς

Α. Ο φορέας ΕΣΒΕ, χρησιμοποιεί τις δημόσιες σχέσεις και την προβολή στα μέσα ενημέρωσης μόνο για σκοπούς ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης και για οικονομική ενίσχυση όταν χρειάζεται. Η ετήσια χριστουγεννιάτικη εορταγορά είναι η αφορμή για προβολή του κοινωνικού έργου που προσφέρει στα μέσα ενημέρωσης, ενώ τις υπόλοιπες μέρες του χρόνου, προβάλλει μικρότερες δράσεις της στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Β. Ο φορέας δράση για το κάτι άλλο χρησιμοποιεί τις δημόσιες σχέσεις ως μέσο προσέλκυσης νέων εθελοντών και δικτύωσης των ατόμων με αναπηρία με το γενικό πληθυσμό, αλλά και την οικονομική ενίσχυση του οργανισμού. Χρησιμοποιεί κυρίως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και αξιοποιεί ευκαιρίες προβολής όπως η δημοσιότητα ενός μαραθώνιου στον οποίο συμμετέχει ως φορέας.

Γ. Ο φορέας Αετοί Θεσσαλονίκης εκτός από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και την ιστοσελίδα τους, προβάλλει τα μετάλλια και τις αγωνιστικές επιτυχίες των συμμετεχόντων αναπήρων σε περιοδικά και εφημερίδες. Έτσι μπορούν μέσα από την προβολή των επιτυχιών, μέσω των δημοσίων σχέσεων να ενισχύσουν τη συμμετοχή ατόμων με αναπηρία στον αθλητισμό. Επίσης ενημερώνουν για την πορεία των τουρνουά για άτομα με αναπηρία μέσα από αθλητικές ενημερωτικές εκπομπές τοπικών καναλιών.

Δ. Ο φορέας SNAP Special Needs Athletic Programs, ανακοινώνει στα μέσα ενημέρωσης τα βραβεία που έχει κερδίσει ως φορέας, ενώ βίντεο ανεβασμένα στο YouTube δείχνουν τη δουλειά του οργανισμού. Δεν χρησιμοποιεί σελίδες κοινωνικής δικτύωσης. Ραδιοφωνικές συνεντεύξεις των στελεχών του οργανισμού, ενημερώνουν το κοινό για όλη τη λειτουργία και προκαλούν θετικό κλίμα. Ακόμα τα στελέχη συμμετέχουν σε ενημερωτικές εκπομπές της τηλεόρασης, όπου παρουσιάζουν ζωντανά κάποιες δράσεις και μιλούν για τη λειτουργία και το όραμα του οργανισμού. Σκοπός των δημοσίων σχέσεων είναι να ευαισθητοποιήσουν, να προσκαλέσουν νέους εθελοντές, ενώ μέσα από αυτή την προσπάθεια τα άτομα με αναπηρία και οι οικογένειες που πιθανόν να μη γνωρίζουν για αυτή την προσπάθεια ενημερώνονται και έτσι ενισχύεται η συμμετοχή

Ε. Ο φορέας exceptional kids, επιδιώκει κάποια έκθεση σε τοπικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς, εφημερίδες αλλά και ιστοσελίδες τα οποία αναρτά και στην ιστοσελίδα της. Επίσης χρησιμοποιεί τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Στ. Ο φορέας Allplay Home, προβάλλεται ως χώρος μέσα από την ιστοσελίδα του, ενώ η δράση ως πρωτάθλημα (the miracle league) προβάλλεται και σε εκπομπές της τηλεόρασης, με τους ίδιους τους συμμετέχοντες να μιλούν για την εμπειρία τους και τη σημασία αυτής της προσπάθειας. Η προβολή αυτή μαζί με όλα τα οφέλη που προσφέρει, προσεγγίζει όλο και περισσότερους συμμετέχοντες αναπήρους. Το πρωτάθλημα του Allplay home ξεκίνησε με 35 συμμετέχοντες το 1997, μετά από δυο χρόνια λειτουργίας ανέβηκαν στους 50, όταν οι πληροφορίες έλεγαν ότι στη μητρόπολη της Ατλάντα υπήρχαν 75000 παιδιά με αναπηρία. Το 2002 οι συμμετέχοντες έφτασαν τους 120.

Τα τελευταία χρόνια με τα τμήματα δημοσίων σχέσεων κάθε οργανισμού προβάλλουν τη

δουλειά τους και προωθούν τα μηνύματά τους περισσότερο μέσα από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Η σχέση με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης έρχεται περισσότερο με την αφορμή κάποιας εκδήλωσης. Όλοι οι παραπάνω οργανισμοί είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Χρησιμοποιούν τις δημόσιες σχέσεις και επιδιώκουν τη δημοσιότητα με σκοπό να ενισχύσουν την οικονομική τους λειτουργία μέσα από δωρεές. Ακόμα και αν δεν είναι ο πρωταρχικός σκοπός των δημοσίων σχέσεων η προσέλκυση νέων συμμετεχόντων, η δημοσιότητα μπορεί να επηρεάσει ακόμα κάποια άτομα με αναπηρία και τις οικογένειές τους να δηλώσουν το ενδιαφέρον τους και να δεχτούν τη βοήθεια ενός από τους οργανισμούς.

Ο προσαρμοσμένος εξοπλισμός

Σύμφωνα με τα δεδομένα που συλλέχθηκαν, η τέταρτη υπόθεση που αφορά την επιρροή του προσαρμοσμένου εξοπλισμού στη συμμετοχή σε δράσεις αθλητισμού και αναψυχής, επαληθεύτηκε μερικώς, καθώς

Α. Ο φορέας ΕΣΒΕ, έχοντας δικές του εγκαταστάσεις για αθλητισμό μπορεί να τις αξιοποιεί στο έπακρο χωρίς κόστος. Το γεγονός ότι οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός αθλητισμού δεν είναι απόλυτα προσαρμοσμένοι στις ανάγκες των αναπήρων, δεν αποκλείει τη συμμετοχή τους, αλλά επιβάλλει την ανάγκη για επίβλεψη και στήριξη κατά τη δραστηριότητα των αναπήρων.

Β. Ο φορέας Δράση για το κάτι άλλο, επιδιώκει τη συνεργασία με χώρους που μπορούν να παραχωρηθούν από τον δήμο πχ. αίθουσες ή αυλές σχολείων. Έτσι το κόστος είναι ελάχιστο ή μηδαμινό ενώ το μόνο πρόβλημα που απομένει είναι η μεταφορά των συμμετεχόντων στο χώρο δραστηριοτήτων και η υποστήριξή τους κατά τη δραστηριότητα από εθελοντές.

Γ. Ο φορέας Αετοί Θεσσαλονίκης, δεν έχει δικές του εγκαταστάσεις, αλλά ως καθαρά αθλητικός οργανισμός χρησιμοποιεί δημοτικά κολυμβητήρια, γήπεδα ομάδων, γυμναστήρια σχολείων. Οι εγκαταστάσεις δεν δείχνουν να εμποδίζουν τη συμμετοχή, καθώς ο φορέας ασχολείται περισσότερο με άτομα νοητικής αναπηρίας και λιγότερο σωματικής.

Δ. Ο φορέας SNAP Special Needs Athletic Programs, δεν έχει δικές του εγκαταστάσεις, αλλά οι προπονήσεις τους γίνονται σε γυμναστήρια σχολείων.

Ε. Ο φορέας Exceptional Kids νοικιάζει χώρους γηπέδων. Τα έξοδα αυτά καλύπτονται από την αμοιβή που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες.

Στ. Ο φορέας Allplay Home, είναι μια έκταση φτιαγμένη με υλικά κατάλληλα για να παρέχουν προστασία και να είναι προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρίες όλων των ηλικιών. Περιλαμβάνει γήπεδα, παιδική χαρά, πάρκο νερού κ.α. Είναι ανοιχτό όλη μέρα χωρίς πληρωμή. Η ελεύθερη χρήση μιας τόσο ακριβής και εξειδικευμένης κατασκευής με παροχές και ευκολίες για συμμετέχοντες και συνοδούς σίγουρα επηρεάζει θετικά τη συμμετοχή σε δραστηριότητες αθλητισμού και αναψυχής.

Ο προσαρμοσμένος εξοπλισμός μπορεί να ενισχύσει τη συμμετοχή στον αθλητισμό, προσφέροντας ευκολία στη χρήση και ελευθερία στην κίνηση πράγμα που μπορεί να ενθουσιάσει ένα άτομο με αναπηρία. Μπορεί να δώσει την αίσθηση ότι το άτομο με αναπηρία ανήκει σε αυτό τον χώρο και δεν είναι απλά περαστικό. Το γεγονός αυτό μπορεί όχι μόνο να ενισχύσει τη συμμετοχή, αλλά να κρατήσει τον ανάπηρο πιστό σε αυτή τη δραστηριότητα για χρόνια. Υπάρχουν περιπτώσεις που η συμμετοχή δεν εμποδίζεται από κάποιες δυσκολίες που προκύπτουν όταν ο χώρος και ο εξοπλισμός δεν είναι κατάλληλα σχεδιασμένοι για αναπήρους. Το γεγονός αυτό είναι ανάλογο και με άλλους παράγοντες όπως το ανθρώπινο δυναμικό, το είδος της αναπηρίας και η διάθεση όλης της ομάδας. Πρέπει να αναζητά κανείς την άποψη των ίδιων των αναπήρων για να μπορέσει να δει ποια είναι τα πραγματικά εμπόδια για τη συμμετοχή. (Burns, Paterson, Watson, 2009)

Η συνεργασία με άλλους φορείς

Σύμφωνα με τα δεδομένα που συλλέχθηκαν, η πέμπτη υπόθεση που αφορά την επιρροή της συνεργασίας με άλλους φορείς στη συμμετοχή σε δράσεις αθλητισμού και αναψυχής, επαληθεύτηκε μερικώς καθώς,

Α. Ο φορέας ΕΣΒΕ, συνεργάζεται με σχολές επαγγελματιών φιλοξενώντας φοιτητές σε πλαίσια πρακτικής εξάσκησης.

Β. Ο φορέας Δράση για το κάτι άλλο, συνεργάζεται με σχολεία της περιοχής για τη χρήση των χώρων.

Γ. Ο φορέας Αετοί Θεσσαλονίκης, φέρεται να συνεργάζεται με μεγάλους χώρους εγκαταστάσεων για τη διεξαγωγή των προπονήσεων. Καφτατζόγλειο στάδιο, εθνικό και ποσειδώνιο κολυμβητήριο, καθώς και μικρότερους χώρους όπως σχολεία.

Δ. Ο φορέας SNAP Special Needs Athletic Programs, συνεργάζεται με τον φορέα Lar Tia Edna που βρίσκεται στο Σαο Πάολο της Βραζιλίας. Στόχος αυτής της συνεργασίας είναι η συνεχής προσφορά βασικών αγαθών όπως νερό, ένδυση, σχολικές προμήθειες και προμήθειες υγιεινής. Ακόμα συνεργάζεται με το πρώτο ειδικό σχολείο που έχει δημιουργηθεί και λειτουργεί στο Νεμπάχ της Γουατεμάλα, με την υποστήριξη ενός άλλου οργανισμού, του Mayan Hope. Τέλος συνεργάστηκε και με το ίδρυμα Sibusiso που βρίσκεται στην Τανζανία.

Ε. Ο φορέας Exceptional Kids συνεργάζεται με το Grayson athletic association για την καλύτερη οργάνωση και ποικιλία αθλημάτων, ενώ επιδιώκει συνεργασία με το Gwinnett county parks μια περιοχή ιδανική για αθλητισμό και αναψυχή επίσης με πολλές εγκαταστάσεις.

Στ. Ο φορέας Allplay Home, συνεργάζεται με την ομάδα softball αναπήρων της Nebraska. Ο χώρος Allplay home είναι σπόνσορας της ομάδας, ενώ η ομάδα αθλείται στο χώρο του Allplay home.

Η συνεργασία με άλλους φορείς μπορεί να είναι μια σημαντική ευκαιρία για κάθε φορέα να καλύψει κάποιες ανάγκες του προσφέροντας κάτι χρήσιμο για κάποιον άλλο οργανισμό σε οποιοδήποτε τμήμα της οργάνωσης. Η αλληλοϋποστήριξη είναι σημαντική ειδικά μεταξύ φορέων διαφορετικών εξειδικεύσεων. Για παράδειγμα η στήριξη ενός φορέα που ασχολείται με παιδιά γενικού πληθυσμού απέναντι σε ένα φορέα ατόμων με αναπηρία έχει πολλά αμφότερα οφέλη. Ακόμα ένας φορέας στον οποίο ο αθλητισμός δεν αποτελεί τη βάση, αλλά μόνο ένα τμήμα του, θα είχε μεγάλο όφελος αν συνεργαζόταν με ένα φορέα αθλητισμού.

Πρακτικές εφαρμογές και προτάσεις

Οι οργανωτικές απαιτήσεις ενός φορέα όπως η ΕΣΒΕ είναι μεγάλες, λόγω των ποικίλων λειτουργιών που προσφέρει. Ο αθλητισμός και η αναψυχή αφορούν όλο το εύρος του φορέα. Τόσο τα πρωινά τμήματα απασχόλησης όσο και τις στέγες διαβίωσης. Αυτό σημαίνει ότι η οργάνωση στο κομμάτι του αθλητισμού θα πρέπει να είναι μια πολύ σωστά οργανωμένη λειτουργία. Η καλύτερη οργάνωση στον τομέα του αθλητισμού μπορεί να φέρει βελτίωση και καλύτερη αξιοποίηση των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού στον οποίο η εταιρία έχει ήδη επενδύσει. Έτσι τα άτομα με αναπηρία που περιθάλπει τόσο στα πρωινά τμήματα όσο και στις στέγες θα βιώνουν καλύτερα τα οφέλη του αθλητισμού, ενώ ίσως και να μπορούν να ασκούν το δικαίωμα της επιλογής για τη δραστηριότητα που προτιμάνε. Η συνεργασία με κάποιο άλλο φορέα περιθάλψης αναπήρων, ο οποίος στερείται τον εξοπλισμό, μπορεί να συμβάλει στην αξιοποίηση του εξοπλισμού της ΕΣΒΕ, δημιουργώντας έτσι νέες φιλίες μεταξύ των αναπήρων. Ακόμα, τη στιγμή που η ΕΣΒΕ έχει δικό της μεταφορικό μέσο, μπορεί να συνεργαστεί με ένα εξωτερικό οργανισμό αθλητισμού ώστε μια μικρή ομάδα αναπήρων να συμμετέχει σε μια νέα δραστηριότητα. Αυτού του είδους η συνεργασία θα ωφελούσε πολύ τους σικότερους των στεγών ώστε να μη νοιώθουν περιθωριοποιημένοι ή έγκλειστοι.

Ο φορέας δράση για το κάτι άλλο, κάνει σημαντική προσπάθεια για κοινωνική ένταξη και συμμετοχή. Ως νέος φορέας, με νέους ανθρώπους να στηρίζουν τη λειτουργία μπορεί να χαρακτηριστεί ως τολμηρός και καινοτόμος. Οι χειμερινές εκδρομές που έχει οργανώσει και οι πεζοπορίες αποδεικνύουν ότι ο φορέας προσπαθεί να δείξει στα άτομα με αναπηρία νέες πρωτόγνωρες για αυτούς εμπειρίες. Η προβολή αυτών των δράσεων είναι αναγκαία ώστε η προσπάθεια για κοινωνική ένταξη να μην είναι μονομερής αλλά συνολική. Τόσο από όλους τους φορείς όσο και από τον γενικό πληθυσμό. Οποιαδήποτε δραστηριότητα θεωρείται καινοτόμος για το χώρο της αναπηρίας πρέπει να προβάλλεται για να είναι πλέον γνωστό ότι υπάρχει άλλη μια επιλογή για κάποιους που πριν ήταν στο περιθώριο. Τα άτομα με αναπηρία θέλουν πέρα από τα στερεότυπα, να ξεπερνούν και τον εαυτό τους. (Burns, Paterson, Watson, 2009)

Ένας καθαρά αθλητικός φορέας που γνωρίζει από θέματα αναπηρίας, ικανός να οργανώνει αγώνες και τουρνουά μεταξύ ειδικών σχολείων, όπως οι αετοί Θεσσαλονίκης, μπορεί να είναι ο συνδυαστικός κρίκος μεταξύ των αναπήρων και μεγαλύτερων ομάδων. Η επαφή των αναπήρων με επαγγελματίες παίκτες θα τους γέμιζε αυτοπεποίθηση και διάθεση για περισσότερο παιχνίδι. Επίσης η ικανότητα του φορέα δείχνει ότι θα μπορούσε να δράσει και σε διαφορετικού είδους αναπηρίες όπως τύφλωση ή ψυχικές ασθένειες.

Ο πολυβραβευμένος φορέας SNAP Special Needs Athletic Programs κάνει σημαντικό έργο με διεθνείς συνεργασίες. Θα μπορούσε να αναβαθμίσει τη λειτουργία του σε ετήσια βάση ώστε να υπάρχει δυνατότητα απασχόλησης και δραστηριοποίησης για τα άτομα με αναπηρία όλο το χρόνο. Η ανάγκη των ατόμων με αναπηρία για παρέα και παιχνίδι δεν σταματάει κατά τη διάρκεια του χρόνου. Πρέπει να αναλογιστεί κανείς τι μπορεί να κάνει ένα άτομο με αναπηρία έξω από τα πλαίσια της οργανωμένης δραστηριότητας. Τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία συνήθως μειώνουν τον αυθορμητισμό τους.

Ο οργανισμός Exceptional kids επιλέγει πολύ προσεκτικά τους εθελοντές που συμμετέχουν στις δραστηριότητες και αλληλεπιδρούν με τα παιδιά. Με πολύ αναπτυγμένο τον τομέα της ασφάλειας ο οργανισμός δείχνει ότι γνωρίζει πόσο ευαίσθητος και ευάλωτος είναι ο χώρος της αναπηρίας. Η αναγνώριση αυτής της ευαισθησίας θα έπρεπε να έχει ωθήσει τον οργανισμό σε συνεργασία με επαγγελματίες ή επιστήμονες που σχετίζονται με θέματα συμπεριφοράς στην αναπηρία. Πρέπει να υπάρχει επαγγελματική σχέση από όλους τους φορείς με ψυχολόγους ή ειδικούς εκπαιδευτές έστω αν αυτή η σχέση είναι καθαρά και μόνο συμβουλευτική. Υπάρχουν επαγγελματίες που σπούδασαν και μελέτησαν χρόνια την προσέγγιση, την ψυχολογία, τις ανάγκες και τις άμυνες των ατόμων με αναπηρία.

Ο οργανισμός Allplay home δείχνει ως ο πιο ολοκληρωμένος και σωστά οργανωμένος χώρος τόσο από πλευράς εγκαταστάσεων όσο και από πλευράς λειτουργίας. Το γεγονός ότι όλες οι θέσεις λειτουργούν εθελοντικά δημιουργεί ένα κενό στο θέμα ελέγχου και ασφάλειας των εγκαταστάσεων και της λειτουργίας. Η ιεραρχία στις θέσεις των διοργανωτών είναι χρήσιμη σε θέματα λήψης αποφάσεων και επίλυσης προβλημάτων σε όλη τη διάρκεια λειτουργίας, ενώ η ευθύνη σε περίπτωση ανάγκης δεν μπορεί να βαρύνει έναν εθελοντή που ήρθε να στηρίξει με την παρουσία του ένα παιχνίδι.

Συμπεράσματα.

Στην πλειοψηφία τους όλοι οι φορείς που μελετήθηκαν έχουν σχεδιασμένο στρατηγικό προγραμματισμό. Το όραμα σε γενικές γραμμές είναι κοινό και αφορά την κοινωνική ένταξη των ατόμων με αναπηρία και την ενσωμάτωση τους σε δράσεις που θα τους κινητοποιήσουν και θα τους εντάξουν στην ενεργή ζωή. Η ένταξη των εθελοντών στο ανθρώπινο δυναμικό όλων των φορέων είναι γεγονός που ωφελεί τόσο τους συμμετέχοντες αναπήρους στην επαφή τους με το γενικό πληθυσμό όσο και τους οργανισμούς σε θέματα οικονομίας και οργάνωσης. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι οργανισμοί του εξωτερικού χρησιμοποιούν περισσότερο τους εθελοντές από ότι οι οργανισμοί στον Ελληνικό χώρο, και έχουν καλύτερα ανεπτυγμένη τη διοίκηση εθελοντών. Αυτό που λείπει από την πλειοψηφία των οργανισμών είναι το δυναμικό των επαγγελματιών υγείας, ψυχολογίας και εκπαιδευτών εξειδικευμένων στην κατάλληλη προσέγγιση για την καλύτερη επικοινωνία και ασφάλεια των ατόμων με αναπηρία. Οι οργανισμοί που έχουν στο δυναμικό τους τέτοιους επαγγελματίες, δεν έχουν επαγγελματίες οργάνωσης και διοίκησης για την καλύτερη λειτουργία και αποτελεσματικότητα των δράσεών τους. Το γεγονός αυτό συνεπάγεται την μη επαρκή προβολή τους από τα μέσα επικοινωνίας με κόστος ένα κομμάτι αναγνωρισιμότητας που εκτός από έσοδα μπορεί να προσφέρει αύξηση συμμετεχόντων. Παρόλα αυτά όλοι οι οργανισμοί καταφεύγουν στην προβολή τους, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Ο προσαρμοσμένος εξοπλισμός δείχνει να μην είναι πρόβλημα στη λειτουργία των φορέων. Βέβαια φορείς που έχουν εξοπλισμό προσαρμοσμένο στην αναπηρία δείχνουν να

προτιμούνται από τα άτομα με αναπηρία ειδικά από εκείνα με δύσκολες κινητικές αναπηρίες. Επίσης η ιδιοκτησία των εγκαταστάσεων δίνει ένα προβάδισμα σε θέματα οργάνωσης αλλά δεν δείχνει να είναι σημαντικό πρόβλημα για τους φορείς που δεν έχουν δικές τους εγκαταστάσεις. Τέλος η προσπάθεια από τους οργανισμούς να βρουν εγκαταστάσεις είναι ευκαιρία για συνεργασία. Μέσα από τέτοιες συνεργασίες μπορούν να προκύψουν νέες γνωριμίες για τους συμμετέχοντες αλλά και νέοι επαγγελματίες για τον οργανισμό ή νέες ευκαιρίες για προβολή της δουλειάς τους. Οι φορείς του εξωτερικού αν και δεν έχουν πολλά χρόνια λειτουργίας και εμπειρίας στο ιστορικό τους, δείχνουν να είναι πολύ πιο δραστήριοι πάνω στο παιχνίδι, στο χτίσιμο σχέσεων και στις συνεργασίες με άλλους αντίστοιχους φορείς. Ενώ φαίνεται να προτιμούν το παιχνίδι στη φύση και σε εξωτερικούς χώρους σε αντίθεση με τους φορείς της Ελλάδας που προσπαθούν να κρατούν ελεγχόμενο περιβάλλον σε κλειστούς χώρους γυμναστηρίων.

Θα ήταν σημαντικό να μελετηθούν νέες δραστηριότητες και η πιθανότητα προσαρμογής τους πάνω στις ανάγκες της αναπηρίας. Ο τομέας των δραστηριοτήτων αναψυχής δεν είναι τόσο ανεπτυγμένος και οργανωμένος σε σύγκριση με τις δραστηριότητες ομαδικών αθλημάτων. Ακόμα θα ήταν σημαντικό να μελετηθούν τα οφέλη της προβολής όλων των δράσεων που αφορούν τα άτομα με αναπηρία ώστε να υπάρχει παρότρυνση τόσο από τα μέσα ενημέρωσης όσο και από τους οργανισμούς για περισσότερες οργανωμένες δράσεις και εκδηλώσεις.

Βιβλιογραφία

- Αλεξανδρής, Κ. (2011) *Αρχές Μάνατζμεντ και Μάρκετινγκ Οργανισμών και Επιχειρήσεων Αθλητισμού και Αναψυχής*, Θεσσαλονίκη: Χριστοδουλίδης.
- Blauwet, C. & Willick, S.E. (2012). The Paralympic Movement: Using Sports to Promote Health, Disability Rights, and Social Integration for Athletes with Disabilities. *American academy of Physical Medicine and Rehabilitation* (4), 851-856
- Burns, N., Paterson, K. & Watson, N. ,(2009) An inclusive outdoors? Disabled people's experiences of countryside leisure services, *Leisure Studies* (28), 403-417
- Cottingham, M, Carrol, M.S., Phillips, D., Karadakis, K, Gearity, B.T. & Drane, D. (2013) Development and validation of the motivation scale for disability sport consumption. *Sport Management Review* (17) 49-64
- Gasser, L., Malti, T. & Buholzer, A., (2013) Swiss Children's Moral and Psychological Judgments about Inclusion and Exclusion of Children With Disabilities. *Child Development*, 1-17
- Grandisson, M., Te'treault, S. & Freeman A.R., (2011) Enabling Integration in Sports for Adolescents with Intellectual Disabilities. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities* (25), 217-230
- Horne, J., Jary, D. & Tomlinson, A. (1987) *Sport Leisure and Social Relations*. New York: Routledge.
- Howie, E.K, Barnes, T.L., McDermott, S., Mann, J.R., Clarkson, J. & Meriwether, R.A.,(2012) Availability of physical activity resources in the environment for adults with intellectual disabilities. *Disability and Health Journal* (5), 41-48
- Kung, S.P. & Taylor, P. (2013). The use of public sports facilities by the disabled in England. *Sport Management Review* 17, 8-22

- Longo, E., Badia, M. & Orgaz, B.M. (2012) Patterns and predictors of participation in leisure activities outside of school in children with cerebral palsy. *Research in developmental disabilities*. (34) 266-27
- MacDougall, H.K., Nguyen, S.N. & Karg, A.J.. (2013), 'Game, Set, Match': An exploration of congruence in Australian disability sport sponsorship. *Sport Management Review*. (17), 78-89
- Martin, J.J. (2013). Benefits and barriers to physical activity for individuals with disabilities: a social-relational model of disability perspective. *Disability and Rehabilitation Journal*. www.informahealthcare.com
- McConkey, R., Dowling, S., Hassan, D. & Menke, S., (2013) Promoting social inclusion through Unified Sports for youth with intellectual disabilities: a five-nation study. *Journal of Intellectual Disability Research*. (57), 923-935
- Misener, L. & Darcy, S.,(2013) Managing disability sport: From athletes with disabilities to inclusive organizational perspectives. *Sport Management Review*, (17) 1-7
- Missiuna, C., (2001) *Children with Developmental coordination Disorder*. New York: Routledge.
- Mull, R.F., Bayless, K.G. & Jameson, L.M. (2005) *Recreational Sport Management*. United States of America: Human Kinetics.

Υπεύθυνος έκδοσης: Ελληνική Επιστημονική Εταιρεία Διοίκησης Αθλητισμού & Αναψυχής

Υπεύθυνος Συντακτικής Επιτροπής: Αλεξάνδρης Κωνσταντίνος.

Συντάκτες: Αθίνος Ιωάννης, Γαργαλιάνος Δημήτρης, Κριεμάδης Αθανάσιος, Κώστας Γεώργιος, Τζέτζης Γεώργιος, Κουθούρης Χαρίλαος, Κουστέλιος Αθανάσιος, Γουλιμάρης Δημήτριος, Θεοδωράκης Νικόλαος, Τσίτσου Ροδούλα, Τσίτσικαρη Ευθυμία, Παπαδημητρίου Δημήτρα, Γλυνιά Ελένη, Νάτσης Παντελής, Κιάφας Ζαχαρίας, Δράκου Αμαλία, Μπάρλας Αχιλλέας.

Τεχνική επεξεργασία και μορφοποίηση κειμένου: Δρ Ζαφειρούδη Αγλαΐα

.....